

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos péntek sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitászor 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 267.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, április 16.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérelkek: A románok szervezkedés.
- A képviselőház ülése.
- Az aradi román zsinat.
- A Petropavlovszk katasztrófiája.
- A megyei tisztviselők fizetésrendezése.
- Kenderszövetség Aradon.
- Vereség a háború halottja.
- Öngyilkos nevelőnő.
- A rendőrség szaporítása.
- A Kossuth-párt az udvar ellen.
- Párba a mácsai honvédsírok miatt.
- Excentrikus lopások.
- Tárcs: Percz. Irta: Szikra.
- Csarnok: A fecskék. Irta: Abonyi Árpád.

A románok szervezkedése.

Arad, április 15.

A román nemzetiségi mozgalmaknak valaha Nagyszében volt a központja. Ott, a hol valóságos kis parlamentet tartott a megszüntetett és immár soha föl nem éledő „nemzeti komité.” Azután átvette a vezetést Arad, a hol az egyházi küzdelemben fölpezsdített harci kedv mindjárt nemzetiségi harca is készen volt. Most pedig a jelentőséggel bíró román mozgalmak középpontja egy velünk szomszédos, tulajdonképpen oláho lakta vármegye: Hunyad.

Az aktivitással kibontott zászlónak ott volt az első győzelme. Ott választották meg az első aktivista nemzetiségi képviselőt, Vlád Aurél dr.-t, a dobrai kerületben.

A románok azonban konstatálják, hogy: egy fecske nem csinál tavaszt, s ezért a legközelebbi parlamentben már „párttal” akarnak résztvenni, s e törekvésük sikeréhez főképen Hunyad megyében keresnek teret. A mint nem szépitgettük a helyzetet a dobrai választás előtt, hanem rámutattunk arra, a mi a magyarok készültsége folytán be is következett: úgy most is el kell ismernünk, hogy a románoknak Hunyad megyében erős kilátásai vannak.

Azt már körülbelül előre bizonyos dolognak tekintik, hogy a szászvárosi kerületben, a hol most báró Nopcsa Eleké a mandátum, a legközelebbi választásnál dr. Mihó János szászvárosi ügyvédet fogják megválasztani román nemzetiségi programmal. Szászvároson különben is erős helyzete van a románoknak, úgy, hogy rendszerint paktumban szokták eldönteni, hogy a városnak melyik tanácsosi vagy főtisztviselői állása jut a románoknak. Minu különben igen tekintélyes ember a románok, sőt a nemzetiségiek között, nagy vagyona van, s az *Ard-leana* nevű szászvárosi pénzügyintézet volt vezérigazgatója. A románok között már most beszélnek, hogy a parlamentben Mihó lesz a nemzetiségi pártnak elnöke, még pedig nemcsak a románoké, hanem a tót és szerb képviselőkkel egyesült klubé.

A dobrai kerületben ismét Vlád Aurél dr. lép föl, s reménykedik a győzelemben.

Biztosra veszik az aktivisták a *körös-bányai* kerületet, a hol most Hollaky Imre a képviselő, annyival is inkább, mert ezt a kerületet régebben szintén nemzetiségi képviselő, *Trucza Péter* aradi ügyvéd képviselte. Itt különben is a románoknak még a régi *Zarándmegyéből* fönmaradt jogokon igen sok szavazata van. Hogy azonban ki fog föllépni az aktivisták közül, még bizonytalan.

A *dévai* kerületre nézve érdekes a románok állásfoglalása. Itt, természetesen, nemzetiségi jelölt győzelméről szó se lehet. A románok ezért azt mondják, hogy ha a függetlenségi párt olyan jelöltet állít föl Déván, a kívül ők rokonszenveznek, nem állítanak külön jelöltet, hanem az előbbi támogatják. Példaként fölhozzák, hogy ha *Mocsáry Lajos* lépne föl, arra örömmel szavaznának.

Azonban jelöltet állítanak föl a *hát-szegi* és *vajdahunyadi* kerületekben. A románok szervezetségénél fogva Hunyad megyében is legveszedelmesebbek a románok kilátásai. Azok a kombinációk, a melyeket nemrég az aradi románok süttöttek ki, a melyek szerint a románok husz képviselőt fognak kiküldeni, mesébe. Arad megyében legfőbb egy, Báuában szintén egy-kettő s az erdélyi megyékből két-három képviselőt remélhetnek jó esetben az aktivisták.

Hunyad megyében azonban a szervezetségünknek egyik jele a sok pénzügyintézet, amelyek mindegyike erős eszköze a

Percz.

Irta: Szikra.

— Hogy hívhatnak valakit Percz Alfrédnek?! — kérdezte a miniszter ur ő excellenciája indulatosan.

— És hogy feledkezhetik meg valaki annyira magáról, hogy egy ilyen nevű emberhez akarjon feleségül menni? — egészítette ki a kérdést Sajó Tekla ő nagyméltósága az atyai szidást, egy anyai szemrehányással tetézve.

Szegény kis Elluci, most már igazán nem tudta, hogy melyikre nézzen kettőjük közül, — ezért legjobbnak látta, ha szomorúan bevonul az ablakmélyedésbe, és csendes cipogással ott nyelegeti keserű könnyeit.

De a kegyelmes asszony oda is utána ment:

— Hát igazán olyan nagyon szereted? förmélt leányára szigorúan.

Ella csak vállat vont és zsebkendőjébe temette arcát.

— Szörnyűség!

— Jobban mint a bárót? — vetette közbe az apja valamivel szelidebben.

— Sokkal jobban, — zokogta Erzsi.

— Na hát ez mégis sok! — pattogott a kegyelmes asszony.

— Ugyan, hagyj már neki békét! — csitította haragvó élete párját Sajó Bódog, akinek rettenetes töprengést okozott leánya az ő szívbéli bánatával. Mert nagyon szerette a kicsikét. Tulajdonképpen ő miatta küzdött, fáradt az

egész életén át. — Ő legalább így hitte. A szülők mindég azt hiszik, hogy gyermekeikért küzdenek, azért takarékoskodnak, azokért szerzik a vagyont, pedig tulajdonképpen egytől egyig a saját természetök sugallatát követik, amikor így cselokszene. Példa reá az a sok gyermektelen házaspár, sőt agglégény és vén leány, aki mind küzd, ha becsvágy van benne, takarékoskodik és vagyont szerez, ha ezzel a tulajdonsággal felfegyverkezve születik e világra. De Sajó Bódog talán még se lett volna olyan kitartó az ugorkafa megmászásában, ha nem ösztönzi az a tudat, hogy leányának fényes pozíciót kell biztosítani a finnyás magyar társadalomban. — Nélküle, valószínűleg már régebben beéri valamely kis, alantabb álló ággal is.

Mert könnyű annak, aki ott folytathatja a mászást, ahol az apja abbahagyta. De Sajó Bódog nem tartozott e szerencsés levelibékák legfelső tizezéhez. Ő neki bizony legalulról kellett a kuszást kezdeni, mint a csigabiganak. De hát addig vezélcikkezett, addig börsézett, addig rágalmozott és addig barátkozott, míg végre felküzdötte magát annak a csodafának arra a magaslatára, ahol már csak kilenc gerend hajlong a politikai légáramlatok forgatagában.

Miniszter lett. — És ez természetesen azt eredményezte, hogy e naptól kezdve feleségét is „excellenciás asszony” nak szólították (nem is hallgatott más megszólításra azontul, még ha véletlenségből történt is.)

Most tehát csak az hiányzott a teljes bol-

dogságból, hogy egyetlen leányukat, a kis Ellucit, rangjához méltóan adhassák férjhez. Ezért nagy volt az öröm a Sajókék házában, amikor báró Berecz Tihamér kopogtatott náluk. Mert hogy komoly szándékai voltak, már minjárt megjelenéséből kitetszett. Londoni szabótól volt a szalon kabátja (olyan: csipőben szűk, alján csaknem fodorra kibövíülő elegánci) gomblyukában pedig egy óriási lilaszínű orchidea (amely kertészek között is megér 50 forintot.)

— Báró Berecz! . . . almozott Sajó Bódog most is, mialatt lopvást még mindég sirdogáló leányára sandított. — Ha elgondolom, hogy unokáim azt a történelmi nagy nevet viselve jöhetnének a világra! Az én unokáim! . . . az öreg Sajó Péter ká. történelmi dedunokái! . . . De mégis, ha az anyjuk, akarom mondani Elluci nem akar a báróhoz menni? . . . Mit csináljak? Kényszerítem? — Tulajdonképpen miért is nem szereted a bárót? Támadt a leányra boszusan.

Nem tudom . . . sugta Ella nagyon halkkal, nagyon szomorúan. — Hiszen én volnék a legboldogabb, ha szeretném, mert belátom . . . igen, én is belátom, hogy egy miniszter kisasszonynak bajos olyan valakihez menni, akit csak Percznek hívnak.

— Egyszerűen nem is mehet egy olyan valakihez. — Határozta el az excellenciás asszony.

— De ha őtet szeretem, papa! — kiáltá Elluci a miniszter keblére vetve magát.

— Na . . . kis leányom, naa . . . biztatta Sajó meghatottan. Majd elfelejtet.

— Soha, papa!

nemzetiségi mozgalmaknak. Szászvároson kettő is van, az *Ardeleana* és a *Dácia*, Vajdahunyadon a *Corvineana*, Déván a *Huneadoara*, Brádon a *Crisiana*, Hátszegen a *Hategana*, *Maros-Ilyén* pedig ép most van alakulóban a román nemzetiségi bank.

Mindezek pedig és általában az aktivisták térfoglalása, komoly veszedelmet jelentenek a magyarságra nézve. Nem is azért a néhány képviselőért, a kik a parlamentben fognak helyet foglalni. Nem fognak több vizet zavarni, mint most a tótok. A melyik percben a parlamentben abba a tónusba fognának, amelyet a periferiakon a megyegyűlések és egyéb összejövetelek alkalmával megszoktak, a parlamentnek minden pártja feléjük fordulna s talán ki is söpörné őket a parlamentből. Hanem mindenütt, a hol román nemzetiségi programmal jelölt lép fel, tág és szabad tere nyílik a nemzetiségi izgatásnak. A beszédeknek, a melyeket ott mondanak — s a melyeket igen kár, hogy néha a kir. ügyészek nem hallgatnak végig — sokáig magja marad a nép lelkében. S vagy kinő abból a magyarok ellen való gyűlölet, vagy legalább utját állja minden hazafias érzés terjesztésének. A *nagylaki* választásnál, a hol pedig nagy jelentősége nem volt a nemzetiségi jelöltesnek, s a mely kerületben azelőtt nemzetiségi mozgalmaknak alig volt híre, jellemző tünetek voltak. A legféltelenebb agitálást *Novakovic*s, a *Janku-botrány* miatt a magyar egyetemekről kitiltott joghallgató folytatta — s a választási mozgalmakban *Novacescu* névvel vett részt. Volt azután olyan kortesbeszéd, amelyben ilyemondták a sajtényi románoknak:

— Megverne benneteket az isten, ha valaha elfelejtenétek, hogy a ti közeletekben, Szegeden szenvedtek börtönt a ti legjobbjaitok . . .

Ez történt Nagylakon. Könnyű elgondolni, mi történhetik Hunyadban, a hol nagyobb fogékonysága van már a hegylakó románoknak az ilyen igék iránt.

— Ugyan! Dehogy nem.
— Soha, papa. De hogy is tehetném, hiszen olyan más, mint más . . . Igen, sokkal különb . . . aztán meg . . . Oh papa! nem is képzeled, hogy mi csoda boszton táncos az az Alfréd.

— Percz Alfréd, — jovitotta ki a mama idegesen.

— Hát a báró?

— Lehet, hogy az is, — de annak soha se figyeltem meg a táncát . . .

— Itt gyors intézkedés szükséges, — dörögte a miniszter ur, és legott sürgős állami ügyeket emlegetve, átment minisztériumába.

Igen rövid volt az ut magánlakásából, a hivatalokhoz, — mindössze egy puha szőnyeggel bevont folyosó, — mégis elég hosszú arra, hogy amíg áthalad rajta, Sajó Bódog teljesen átváltozék. A szerető apa minden érzelme és aggodalma végképen visszahuzódott szíve legrejtettebb zugába és aki a hajlongó szolga köszöntését nem is fogadva a dolgozó szoba küszöbét átlépte, az már nem látszott egyébnek, mint az állami gépezet valamelyes hatalmas srófjának vagy kapcsának, ha nem: pörölyének.

Csupa szigor, csupa erő, — csupa kéréstől mentlen zsarnokság nézett ki rideg szeméből.

— Baj van! — sugtak össze a hivatalnokok, akik az nap megpillantották, és legott kombinálni kezdtek, hogy ha a minisztérium megbukik — mert ilyenminék kell a levegőben lenni — akkor vajjon ki is lesz a Sajó Bódog utódja?

Ezalatt a kegyelmes ur, e beszédekből mit

A magyarságnak azért komolyan szervezkedni kell a román aktivista mozgalommal szemben, s egész erejét érvényesíteni, hogy annak izgatást hirdető, harcot keverő politikája letörjön. +

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Budapest, április 15.

A mai ülés első tárgya névszerint való szavazás volt Talián földművelésügyi miniszter válaszára a tátrai birtokvételek tárgyában. Mindazonáltal csak nagynehezen gyülekeztek, úgy hogy az ülést csak tizenegyóra tájban nyitotta meg Perczel Dezső elnök.

Részletes tudósításunk a következő:

A képviselőház ülése április 14-én.

— Kezdete d. e. 11 órakor. —

Elnök: Perczel Dezső.

Az elnöki előterjesztéseknél

Ugron Gábor azt kívánja, hogy a Ház minden egyes előterjesztett irománnyról és kérvényről külön-külön döntsön.

Elnök: Hivatkozik az eddigi gyakorlatra és példákra.

Tisza István gróf is az eddigi gyakorlatra hivatkozik és arra is utal, hogy Ugron a minapában éppen az ellenkezőt akarta.

Ugron Gábor: Félreértett szavait igazítja helyre. Álláspontja ugyanaz, mint a minapában volt.

Buzáth Ferenc: Ugron felfogásához csatlakozik.

Elnök: Felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Ugron indítványát?

Polónyi Géza: Nem volt indítvány!

Elnök: Ha nem volt indítvány, úgy az előterjesztett kérvényeket, a kérvényi bizottsághoz utasítja a Ház.

(A tátrai birtok.)

E kitérés után a névszerinti szavazásra tértek át. A kérdés az volt, tudomásul veszi-e a Ház a földművelésügyi miniszternek *Nose Gyulának* interpellációjára a Tatrában eszközölt állami birtokvételek tárgyában adott választát: Igen, vagy nem? A szavazást szünet előzte meg.

Majd pedig megejtették a szavazást. A Kossuth párt, néppárt, Szederkényiek és a diszidensek nem-mel szavaztak. Az eredmény ez

sem gyanítva — még kevésbé törődve velük — erősen megnyomta a villanyos csengő gombját:

— Mondja csak kérem, intézte szavait a besiető tanácsoshoz. — Van itt a minisztériumban valami Percz Alfréd nevű számfelletti segéd fogalmazó, — nemde?

— Igen, kegyelmes uram. Nagyon jóra való, ügyes fiú . . .

— Örvendek.

— Én is kegyelmes uram, — mert keresztírtam a gyerek, és így kicsi kora óta figyelemmel kísérem. Ha nem csalódom, sokra fogja vinni.

... Hála a boston táncának — gondolta a miniszter keserűen, — bangosan pedig azt mondta, hogy:

— Legyen szives Percz urat hozzám küldeni.

Öt perc múlva már ott állt a nevezett fiatal ember. De mintha feleslegesen sietett volna, — mert lám a szigorú nagyur még ezután is legalább tíz percig nem vette tudomásul jelenlétét. Lehet, hogy nagyon elfoglalták a fontos államügyek, de tény, hogy úgy nézett el a vegyes érzelmeivel némán viaskodó Percz Alfréd felett, mintha az nem is ember, csak valami rég elintézett akta csomó lenne.

Végre mégis rászánta magát, hogy Perczet megszólítsa:

— Ugy hallom, főnökei meg vannak önnel elégedve? — kérdezte.

— Azt reményelem, kegyelmes uram, — felelt az neki bátorodva, mert jóllehet az a kérdés olyan hangon volt mondva, mint egy vezényszó a vesztőhelyen, mégis hallatára legott

volt: 108 an igennel és 47 en nemmel szavaztak, s így a választ többséggel tudomásul vették.

(Darányi.)

Darányi Ignác a volt földművelésügyi miniszter személyes kérdésben kért szót. Előadta a tátrai birtokok megvételének történetét. Az állam annak idején megvette a csorba-tavi birtokot. A megvétel után röviddel megjelent Széll Kálmán és a szőlőnél Hohenlohe herceg és kijelentette, hogy őt a birtokvétel igen keblemellenül érintette és arra kérte a kormányt, hogy csinálja vissza a vételt, ő anyagi áldozatoktól sem riad vissza. A kormány elutasította ezt a kérését. (Helyeslés.) A kormány a fürdők és a turisták szempontjából mindenképp a Tatra déli lejtőjét kívánta megszerezni és sikerült Hohenlohe herceget arra bírni, hogy a birtokvétel nem fogja megakadályozni. Kijelenti, hogy München Aurél szőlővel, mint Hohenlohe herceg megbízottja nem tárgyal, hanem igenis érintkezett vele mint a Kárpát-egyesület elnöke, az egyesület érdekében. Ami már most a birtokvételre illeti, megjegyzi, hogy az egész Tatra-vidék nem normális helyzetű. Az állam szomszédja volt Hohenlohenak és ha ilyen esetekben az állam és a szomszéd birtokos között megegyezés történik, ez nem megy és nem is mehet az állam szuverenitásának rovására. A herceg az egyezményben nem kapott biztosítékot arra nézve, hogy a szepes-bélai területet megkapja, de nem is kaphatott, azt azonban megígérte a kormány, hogy a terjeszkedésnek mesterséges akadályokat nem gördít, ha az érdekelt község hajlandó területének eladására. A közögre a kormány pressziót gyakorolni nem akart. A szerződésnek titkos pontjai nincsenek, a mint azt már a földművelésügyi miniszter ki is jelentette. Tessék most megnézni Tatra-vidékét, mennyire halad. Elbujni a felelőség elől nem szokott és ezért is szólalt fel. Azzal vádolják a Széll-kormányt, hogy az idegeneknek a földszerzést előmozdította. Hát erre azt mondja azoknak, akik azt állítják, hogy erről bizony nehéz szatírárt nem írni. Nyugodtan várja be az ország ítéletét. (Helyeslés a jobboldalon.)

(Münnich.)

Münnich Aurél beszélt ezután személyes kérdésben. Nem mentegetni akarja magát, hanem csak a tényeket akarja ismertetni, mert súlyos vádak emeltek ellene. Hallotta, hogy az egyezményt ő írta alá Hohenlohe nevében és hogy tekintélyes summát kapott Hohenlohetől. Sajnos, e Ház némely elemei mindenütt burkolt érdekeket keresnek és azon vadásznak, hogy képviselőtársaikat meggyanusítsák. Hohenlohe képviselőtél visszautasította, bár 40—50,000

holmi soronkívüli előléptetés és lakodalmi vigasság délibábcs képei kezdtek tuhévűt agyában rezgésbe jönni.

A miniszter ur azonban egészen másra gondolhatott, mert most már a kielégített boszszu mosolyával ajkán, csaknem szívélyesen folytatta:

— Nos, épen azért, úgy vélem, nagy hasznára lesz önnek, ha tapasztalatokat gyűjteni, — néhány évre vidékre küldöm . . .

— De bocsánatot kérek! . . . dadogta a megrémült fiatal ember. — én azt hiszem itt is . . . itt . . . igen . . . itt is gyűjthetek én tapasztalatokat, amennyire nekem előmeneteléhez szükségem van.

— Annak megítélését bizza amice másra. — Utasította rendre Sajó, aki az audenciát ezenel befejezettnek tekintette. De Percz Alfréd nem vonult vissza, sőt ellenkezőleg, még néhány lépéssel közelebb is jött.

— Kegyelmes uram, — kezdte, de most már hadarva, mert mondandói úgy tolongtak a nyelvére, mint égő ház lakói a mentőlétrára. Nem tudom, tetszik-e tudni, de én tudom és ő is tudja, hogy mi ketten szeretjük egymást.

— Ki az az „ő” — és mi közöm hozzá? — förmedt rá Sajó gögösen. De Percz, miután egy mély lélekzetet vett, elszántan, ünnepélyesen állt meg előtte:

— Kegyelmes uram! . . . Ezennel van szerencsém az Elluci, akarom mondani Ella kisasszony kezét megkérni . . . rebegette. No most, tette hozzá gondolatban — ha rám is szakad a ház, — kimondtam.

koronát kínált Hohenlohe. Elfogadhatta volna, mert nem az államtól akart volna Hohenlohe vásárolni, hanem a községtől. Egyébként a Nosz-féle összeférhetetlenségi eset letárgyalása után megteszi a lépéseket a felhangzott gyanúsításokkal szemben, ha Rakovszky azokat továbbra is fenntartja. (Helyes és a jobboldalon.)

Veszter Imre szintén személyes kérdésben kifejezte, hogy az alkuba nem folyt be.

(Az a bizonyos szerződés.)

Rakovszky István személyes kérdésben szólt föl. Hallotta, úgy mond, egy képviselőtől, hogy a szerződést Hohenlohe nevében Münnich írta alá. Most látta a szerződést és konstataálja, hogy azon nincs a Münnich aláírása. Ezt közölte az illető képviselővel. Ez a dolog tisztázva van. Kéri a Házat, hogy a Hohenlohe haraggal kötött szerződés ügyét külön tárgyalják.

Tisza István gróf kéri, hogy ne foglalozzanak ezzel az incidenssel, hanem tüsszék napirendre a szerződést.

Rakovszky István a Ház engedelmét kéri és meg is kapja arra, hogy válaszolhasson Darányi Ignác, a volt földmivelésügyi miniszter beszédére. Ő Darányi intencióinak tisztaságát nem vonja kétségbe, de ez elhibázott és megengedhetetlen tévedés volt részéről. Sajnálja, hogy Darányi, mint jóász, oly szerződéshez hozzájárulhatott. Meg kell akadályozni az idegenek birtokvásárlását, nem elősegíteni.

Ezután áttértek a megyei alkalmazottak illetékes rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására. A Ház ülésének ezen részéről lapunk más helyén közlünk tudósítást.

Az aradi román zsinat.

(Szönd az egyházmegyében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 15.

Az aradi gör. kat. román egyházmegye zsinatja vasárnap délelőtt kezd meg az idei működését Aradon. Ezuttal nem lesz olyan izgalmas a zsinat lefolyása, mert egyrészt nem lesz választás, másrészt pedig azok a harcok, melyek máskor a Mangra- és Hamsea-párt között dultak, ezuttal előreláthatólag elmaradnak.

A zsinat vasárnap délelőtt a Thököly-téri székesegyházban veszi kezdetét ünnepélyes nagymisével. A misét Suciú Jusztin protodiakonus és az esperesi kar segédletével Papp I. János püspök fogja celebrálni. Ezután a papne-

velő nagytermében Papp I. János püspök megnyitja a zsinatot s megnyitó beszédjében kiterjeszkedik az elmúlt év nevezetesebb eseményeire.

Egyházi körökben nagy érdeklődéssel tekintenek a megnyitó beszéd elé, mert ez lesz az első beszéd, melyet Papp mint fölszentelt püspök mond. Ezután az egyes bizottságok fognak ülésezni. Dánután azonban nem lesz semmiféle ülés, mert a zsinati tagok megjelennek azon az ünnepélyen, melyen a papneveldi önképző kör tart felolvasásokból, szavalatokból és énekszámokból álló program keretében. Ezte a zsinat egyházi tagjainak tiszteletére mulatság lesz, melyen az összes zsinati tagok részt vesznek.

Hétfőn kezdődnek az érdemleges ülések, a melyek valószínűleg péntekig vagy szombatig fognak tartani.

Ma már Aradon vannak a zsinat vidéki tagjai közül Magyer T. (Nagyhalmagy), Hamsea Ágost arkimandrita, a bodrogi zárda főnöke, Ungureán Manó (Temesvár), Kozma Aurél dr. (Temesvár), Bocok Ágoston (Ujszentanna), Fejér György (Borosjenő), Opreán Nesztor dr. Nagyszentmiklós és még többen.

Azok, a kik az egyházmegye belső ügyeivel ismeretesek, határozottan állítják, hogy a mostani zsinati ülésen el fognak maradni az összetűzések a két ellenséges párt közt. Ennek okát abban találják, hogy Mangra Vazul nevezetes bűntudós Mangrara nézve kedvező fordulat állott be, a mennyiben a temesvári törvényszék vádtanácsa Miglász Emánuel román újságíró, a ki Mangrát különféle visszaélésekkel és erkölcstelen életmóddal vádozta, ugyanazon vádak miatt, melyek miatt egy ízben már elutasította Mangra feljelentését, most egy másik feljelentés miatt vád alá helyezte s így körülbelül rehabilitálta is. Mangra ügyvédje Suciú János dr. ugyanis, most a második feljelentés után már a vizsgálat alatt kihallgattatta azokat a tanukat, a kik Mangra ártatlanságát bizonyítják s különösen tisztázta Mangrát azon vád alól, miszta valamely síramlékre gyűjtött pénzt elcsikasztott volna.

A másik ok, a miért a Mangra elleni támadások elmaradnának, az, hogy a múlt ősz-

szel tartott nagyszabedni kongresszuson Rotár Pálnak Mangra ellen intézett támadása a céllal ellenkező eredménnyel járt, a mennyiben a kongresszus éppen ezen támadások hatása alatt Metinau ellenére is a metropolitai szent-székre egyik ülnökévé választotta Mangrat.

Kenderszövőgyár Aradon.

(Ülés egy új iparvállalat ügyében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 15.

Érdekes, nagyfontosságú tervet tárgyaltak ma az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület által összehívott értekezleten. Az utóbbi időben több ízben felmerült ugyanis az a kérdés, hogy Aradon valamely textiliparral foglalkozó gyár létesüljön. Legutóbb a Chardonnét gróf hatalmas aranyu textil és selyemfonó gyárának a kérdése kísértett, majd egy hőmezővásárhelyi iparos kért ingyen telket a várostól egy Aradon létesítendő kötőszövőgyár céljaira. Most a Mezőgazdasági Ipar részvénytársaság foglalkozik ezzel az eszmével, a melynek kiküldöttje ma Aradon járt.

A Mezőgazdasági Ipar részvénytársaság nem régebben alakult meg s a mezőgazdasági termények ipari feldolgozását tűzte ki célul maga elé. Ez n igyekezetében különösen a magyar kender és lentermelés fellendítését és ezzel kapcsolatban széles alapu textilipar megalapítását tartotta szem előtt. A magyarországi ily gyárak ugyszólván kivétel nélkül idegen kezében vannak; csupán Szegeden volt évek előtt egy ilyen gyár, a mely állami szubvenciót is élvezett, s a mely magyar kezében volt. A külföld konkurencijára azonban ezt is tönkretette. Ezek a vállalatok azonban hihetetlenül silány árt fizettek és fizetnek a kenderért, a mely pedig a föld termőerejét az összes gazdasági növények között a legjobban igénybe veszi, úgy, hogy az alacsony árakkal a föld teljes kihasználása állván szemben, szó sem lehetett eddig nagyobb mérvű kendertermelésről.

A mezőgazdasági ipar részvénytársaság az országban több kender és lentermelő gyárat akar felállítani, amivel egyrészt a kendertermelés fellendítését, másrészt az idegen vállalatok elensúlyozását véli elérni. Megfelelő földön és

De nem szakadt rá a ház. Még a miniszter ur is olyan nyugodtan maradt, mint egy fürdőkádban, csak a szíja széle látszott valamelyest keskenyebbnek, amikor azt kérdezte, hogy:

— Édes barátom, tudja, hogy magának láza van? — Ennek pedig egyetlen orvossága a levegőváltás... Ezért ismétlem: ön nyolc napon belül el fog utazni!... És most elmehet... Még egy szót: kiáltá utána kérlehetetlenül: Figyelmeztetem, hogyha nem akarja hivatalát „egészségi okokból“ örökre elveszíteni, igyekezzék azon, hogy láza ne fokozódjék és hogy se szóval, se írásban holmi félrebeszélést ne inszenáljon... — Megértett? ...

— Meg, kegyelmes uram... hebegte a fiatal ember, de azért máris azon töprengett, hogyan beszélhetne elutazása előtt Ellucival. És a szerencse kedvezett neki, mert ime, még az nap találkoztott vele egy elite báton, ahol a miniszter leánya hivatalból volt jelen. Egy darabig ugyan hiába ólalkodott az emelvény körül, mert Sijó Tekla excellenciája mindég úgy intézte, hogy jól kifejtett háta ugyszólván védbástyaként tömörüljön leánya és az epedő lovag között, — de egyszer mégis, — éppen a mikor ő felsége érkezésére felhangzott a Götterhalte, — Percz Alfréd egy ángolna fürgeségével siklott Ellucihoz — és mire a kegyelmes asszony a legfelsőbb közszoritás mámorából némileg magához tért, — a fiatalok már ott repültek messze, messze a terem másik végén.

— Tudja milyen rettenetes szerencsétlen-

ség ért ma engem? kezdte a szerelmes ifju valamivel közelebb vonva magához táncosnőjét, mint ahogy feltétlen szükséges lett volna.

— Hogyne tudnám! — sóhajtott a leány. — ugy-e borzasztó?

— Nekem csak egy borzasztó lehet a világon: magát elveszíteni, sugta — sugta Percz ábrattal.

— Nekem meg magát, — vallotta Elluci alig hallhatóan.

— Édes!... De hát akkor nincs elveszve semmi. Végre is, a maga szülei sem lehetnek fából, ha még olyan nagy urak is.

— De hiszen nem nálunk van a legnagyobb akadály, hanem magánál.

— Nálam? — Csak nem kételkedik benem?

— Nem, de... Oh, Alfréd! — tört ki most az őszinte kétségbeesés a szánalomraméltó kis leányból. — Miért is nem maga az a báro Percz Tihamér, vagy legalább miért nem hívják magát báro Percznek.

Erre a kijelentésre aztán megtörtént az a csoda, hogy Magyarország leghíresebb boszton táncosa a saját lábára lépett ámulatában, de aztán vállatvonva elnevette magát.

— Na hát ha az a legnagyobb baj, — akkor nincs okunk sirni, ugy-e édes, édes kis leány?

— De van. Bizony van, — sutogva Elluczi, félve tekintgetve a bálányák emelvénye felé.

— Értem. Az excellenciás mamája valóságos „cázu“-t csinál belőle, nemde? Hanem arra ne adjon maga semmit, de semmit...

Másba mindenbe. Természetesen. De ebbe ne hallgasson senkire másra, mint a szívére, meg az enyémre... ami különben egyre megy, tekintve, hogy már a magáét is nekem adta. Igaz-e?

Elluci csak bólintott a fejével és kis fehér atlasz cipője leghegytét nézgette.

— No lássa, ujjongott a fiatal ember, aki teljesen beérte ezzel a választással. Na lássa! Ha pedig én még arra is esküszöm, hogy életem minden percében azon fogok igyekezni, hogy az én imádott kis feleségemet nagyon nagyon boldoggá tegyem... Aztán milyen szorgalmas leszek a hivatalban, hogy gyors előmenetelen legyen!... Főnökeim eddig is megvoltak velem elégedve, — hát még ezután!... És még valami. Igaz, hogy az a név: Percz... nem gyönyörűen hangzik, — de higyeje el, hogy az apám, meg a nagyapám holtig tisztelességgel viselték... És — talán ez is javít valamelyest a hangzásán, a takarékpénztárban néhány ezer forint ára részvényt őriznek azon a néven számomra...

— Mégis, — Percz csak Percz marad!... töprengött Elluci kétségbeesetten. Istenem, miért is nem gondolt erre rögtön. Akkor mennyivel könnyebb lett volna Alfrédnak háttal fordítani, mint ma, mert most, amikor tudják mind a ketten, hogy olyan nagyon szeretik egymást... Ejh végre is, miért ne legyen boldog? Hát alapjában nem mindegy az, hogy vaiki-nek mi az a neve, amit a világ ősmere, ha a felesége leike legmélyéből Aranyomnak — Mindenemnek nevezheti? — Ebben az esetben pedig ugy lenne. Sajó Elluci egész biztosan tudja,

megművelés mellett a termések 40—55 méter-mázsa között változnak, ami megfelel 88 korona kiadással szemben 207 korona bevételnek; emellett a legbiztosabb gazdasági növény. Ha tehát mintegy háromezer hold termőterület valamely környéken biztosítva van, akkor ott már gyárat lehet felállítani. A gyárnak természetesen ipari és kereskedelmi jelentőségén kívül a munkásfoglalkoztatás terén is megvannak a maga előnyei.

Körülbelül ezeket adta elő ma délelőtt *Salamon* Gábor, a Mezőgazdasági Ipar részvénytársaság igazgatója azon az értekezleten, amelyet e tárgyban hívott össze az aradmegyei gazdasági egyesület, Kérte, hogy adjanak neki felvilágosítást: vajjon Aradmegyében elérhető-e ily nagyságu termelőterület megszerzése. Kérte, hogy az egyesület hívja fel a gazdaközöniséget, hogy minden kötelezettség nélkül közöljék az egylettel: mennyi területen volnának hajlandók kender termeszteni? A nyers kenderért négy korona hatvan filléres árt fizetne a részvénytársaság.

Friebeisz Miklós, ki az értekezleten elnökölt, az egyesület nevében kijelentette, hogy az eszmét elvben pártolja, de arra nézve, hogy mily termelőterületet lehet a megyében biztosítani, egyelőre hozzávetőlegesen sem tud nyilatkozni.

Ifj. *Kintzig* János, *Laehne* Hugó és *Récsey* Miklós felszólalásai után, amelyekben valamennyien azt vitatták, hogy a felajánlott ár igen alacsony, és hogy magasabb ár elérése céljából a gazdáknak maguknak kellene a kender törni és tilolni, — elhatározták, hogy a részvénytársaság ajánlatának érdemleges tárgyalásába akkor fognak bocsátkozni, ha nyilatkozik, hogy 5 állítatja-e fel az áztatókat? Miután a kender értéke a törés és tilolás által erősen emelkedik, az egyesület célszerűnek tartaná, ha a gazdák egymással szövetkezve állítanának fel áztatókat, és már félnyers anyagot adnának el a részvénytársaságnak.

A kérdés tárgyalását kitűzték a legközelebbi választmányi ülés napirendjére, és az ott hozott határozatot *Salamon* igazgatóval közölni fogják.

A gyár minden valószínűség szerint léte-

hogy úgy lenne... Ezért végső elhatározással már-már elnémitotta a nagyravágás, hiúság és társadalmi kapaszkodás ördögét a fejében, — ajka már már kimondta az üdvösséget biztosító igent, midőn tekintete újra az emelvény felé tévedt és ott ime, Ruprecht ő fenségét pillantotta meg, aki épen Sajó Bódoggal és kedves nejevel látszott élénk és nagyon barátságos beszélgetésbe emelkedni.

Es erre a látásra Sajó Elluc, — vagy talán nem is ő, nem az igazi Elluc, hanem az a másik éne: a Sajó Tekla ő excellenciája leánya, — egyszerre úgy érezte, hogy azt az igent nem mondhatja ki soha, mert az végtelen szégyent hozna az ő fényes állásu, az ő előkelő szüleiére. Ezért remegő szájszélekkel, de mindinkább szilárduló hangon azt felelte, a mellette álló fiatalembernek:

— Lásd be, kérem, hogy mégsem tehetem. Egy kegyelmes ur leánya még se lehet *Perez* Alfrédné — tout court.

Perez Alfréd azonban valószínűleg nem látta ezt be, — legalább nem most, rögtön, mert önértetének, sértett hiúságának, és szívbéli csalódásának hármass csucsáról csak annyit kiáltott, hogy:

— Vagy úgy? és egész egyszerűen, jóllehet igen neveléslenül, elrohant megsemmisített táncosnéja mellől.

— Még ezer szerencse, hogy báró *Perez* Tihamér unott ügyelése közben épen arra tévedt, és így Elluc minden nagyobb feltűnés nélkül visszaérhetett anyjához, a nagynevű kis ember szolgálatkész vezetése mellett.

süni fog, még pedig vagy Aradon, vagy Mezőhegyesen. A nagyobb valószínűség azonban Arad mellett szól.

Az ülésen jelenvoltak: *Friebeisz* Miklós elnöke mellett: *Kokas* József, *Verzár* Márton, *Salamon* Gábor, *Vásárhelyi* László, *Heinrich* Sándor, *Kostuszky* Viktor, *Récsey* Miklós, *Haberéger* György, *Vajda* Lajos, ifj. *Kintzig* János, *Jakabffy* Dezső, *Prokopp* Gyula, *Vásárhelyi* Dezső, *Solymossy* Lajos bíró, *Martens* Caesar, *Laehne* Hugó, *Kemény* Szilárd.

MULATSÁGOK.

(=) **Az atléták tea estélye.** Az atlétikai klub a téli szezon befejezése alkalmából, szombaton tea estélyt rendez saját helyiségében. Vacsora után tanc lesz.

A Petropavlov katasztrófája. (A cár gyásza.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesülése. —

Arad, április 15.

A Port-Arthur előtt lejátszódott nagy tragédia, amelyben tömérdek emberéleten kívül egyik legjobb vezérét és legnagyobb festőjét veszítette el Oroszország, az egész világon óriási hatást keltett. Még azok is, akik nem rokonszenveznek Oroszországgal, sajnálkozva vették tudomásul a szörnyű katasztrófát, amelyet maguk az oroszok sem tudnak kisebbiteni. A fehér cár egész birodalma visszhangos a sirástól és a jövő aggodalmának kiáltásától. Végtelen elcsüggedés a nép között, demoralizáció a hadseregben: ez a helyzet a katasztrófa után. A tengeren lehetetlenné tett hajóhad megbénítva vesztegel a port-arthuri kikötőben; a szárazföldi hadsereg maga sem bizik a háboru kedvező kimenetelében. Ez az érem egyik oldala. A másik oldal az ujjongó, győzelmében bizó, új erőre kapott japán népet mutatja, azt a népet, amely a háboru ezer borzalma között is ráér olyan udvariassági tényre, hogy részvétét fejezze ki a *Makarov* halála fölött halálos ellenségének, a cárnak.

Mai távirataink a következők:

Gyászmise *Makarov*ért.

Pétervár, április 15. A tengernagyi hivatal egyházában ma gyászisteniszteletet tartottak *Makaroff* tengernagyért, és amatisztekért és legénységért, a kik a *Petropavlovszk*kal pusztultak. Az istentiszteleten résztvett a cár, az özvegy cárné, a trónörökös nagyherceg, a nagyhercegek és nagyhercegnők. Miklós cár a tenger-nagy özvegyéhez kegyes résztvevő szavakat intézett.

Pétervár, április 15. Az admirális templomában tartott istentiszteleten több ezer főnyi tömeg vett részt. A cár tengerész-egyenruhában jelent meg, mellén a szent András-rend keresztjével. Mindenkinek föltűnt, hogy a cár rendkívül sápadt és meghatott. Közvetlen utána haladt anyja, az özvegy cárné, majd a trónörökös. A cár feleségét annyira megrendítették a legutóbbi események hírei, hogy képtelen volt az istentiszteletre eljönni. Mikor a templomba a gyászba öltözött és meghatott *Makarovné* fiával és leányával megjelent, az összes jelenlevők hangos zokogásba törtek ki. A cár odalépett *Makarov*

özvegyéhez és miután meghatottságát leküzdötte, néhány vigasztaló szót mondott az asszonynak, aki minden pillanatban szivettépő zokogásba tört. A gyászszertartás közben az özvegy *ájultan rogyott össze*.

A körülötte állók gondozásba vették, de jó ideig tartott, a mig magához tért. Az istentisztelet után a cár elkísérte *Makarovné*t a templom előtt álló kocsijához és fölsegítette.

Verescsagin a tengerbe fullt.

Pétervár, április 15. *Vladimir* nagyherceg főhadsegédét, *Grabbe* grófit, egy orvossal *Liaojang*ba küldte a megsebesült *Cyryll* nagyherceghez. Arról biztosítanak, hogy a nagyherceg sebesülése miatt *kénytelen visszatérni Oroszországba*. Azt híresztelik, hogy a *Petropavlovszk* elsüllyedésekor *Verescsagin* festő is életét vesztette.

Pétervár, április 15. Ma délután érkezett távirat megerősíti azt a hírt, hogy a *Petropavlovszk* katasztrófája megfosztotta Oroszországot legnagyobb festőjétől, *Verescsagin* *Vazuloi* is, a ki ugyancsak elpusztult a szerencsétlenség alkalmával.

A távirat szerint *Verescsagin* halálát az orosz birodalomban nem kisebb veszteségnek tartják, mint *Makarov* elvesztését. A nagy csapás illetően megkettőzése kétszeres gyászba borítja az egész országot. *Verescsagin* meghitt barátja volt *Makarov*nak, akit keletre utazásakor megkért, hogy vele együtt lehessen szemtanuja a háborunak és az azzal járó borzalmaknak.

Cyryll nagyherceg.

Pétervár, április 15. (Hivatalos távirat.) *Boris* nagyhercegnek *Vladimir Alexandrovics* nagyherceghez *Liaojang*ból tegnapi kelettel intézett távirata szerint *Cyryll* nagyherceg elbeszéléséből kivehető, hogy a robbanás pillanatában a hid baloldalára zuhant és kézen csuszott a fedélzetre, honnan elragadta egy hullám. Majd mélyen a víz alá került, de nagy erőmefeszítéssel a felszínre jutott és belekapaszkodott a hullámoktól hajtott kutter-födélhez, a melybe mintegy tíz percig kapaszkodott. Ekkor sikerült a *Beszumni* nevű torpedónaszádnak megmentenie a nagyherceget. *Cyryll* nagyherceg *Zube* nevű szárnysegéde, valamint szolgálója, *Rudekov* elveszték.

Szentpétervár, április 15. *Boris* nagyherceg egy szüleihez intézett táviratban elmondja, hogy a szárazföldről látta a *Petropavlovszk* borzalmas katasztrófáját. Mikor a hajó felrobbant, óriási tűzoszlop csapott föl. A katasztrófa színhelyén a tenger vize csak öt perc letelte után tudott lecsillapodni. Táviratában tudatja, hogy testvéröccse, *Cyryll* nagyherceg kényelmes vasuti kocsiban fekszik. *Vladimir* nagyherceg hadsegédje kijelentette, hogy *Cyryll* nagyherceget *Pétervárra* fogják szállítani, a miből azt következtetik, hogy a nagyherceg sérülése sokkal komolyabb, mint a hogy eddig hitték.

A katasztrófa hatása.

London, április 15. A Port-Arthur előtti katasztrófa teljesen demoralizálta az orosz csapatokat. Az egész keletázsiai hadsereg el van csüggedve. Maguk a vesetők sem bíznak a harc kedvező kimenetelében.

Szentpétervár, április 15. Az a borzasztó hatás, amelyet a katasztrófa híre Szentpétervárott keltett, még mindig nem múlt el. Az elpusztult tengerészek családtagjai egész nap a tengerészeti hivatal ostromolják, hogy hirt kapjanak övéikről. A hivatal előtt állandóan szivfacsaró jelenetek folynak le.

Fiume, április 15. Oroszország az itteni torpedógyárban sürgős szállításra huszonnégy torpedót rendelt.

Királyunk részvéte.

Bécs, április 15. Ferenc József király ma rendkívül megleghangú részvétlét íratott in-tézett a cárhoz.

Páris, április 15. A New-York Herald párisi kiadása távirati jelentés alapján írja, hogy a Porth-Arthurba vezető vasuti vonalán a közlekedés elakadt, mert a vasuti hidakat a japánok lerombolták.

Pétervár, április 15. Egy cári ukáz elrendeli a cári ház miniszterétől az udvartartás költségvetésének korlátozására tett indítvány elfogadása után, hogy az így történt egy millió rubeles megtakarítást mint újabb segédforrást utalják át az államháztartásnak.

TANÜGY.

(—) Kinevezések a lippai kereskedelmi iskolánál. A vallás és közoktatásügyi miniszter dr. Braun Róbert lippai állami polgári és felső kereskedelmi iskolai helyettes tanítót és képesített középiskolai tanárt a X. fizetési osztályba rendes tanítónak, Reimholz Árpád lippai állami polgári iskolai rendes tanítót képesített felső keresk. isk. tanárt az ottani állami felső kereskedelmi iskolához a IX. fizetési osztályba rendes tanárrá nevezte ki.

A megyei tisztviselők fizetésrendezése.

(A javaslat tárgyalása a Házban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 15.

A képviselőház ma kezdte tárgyalni, a megyei alkalmazottak fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot. Ma a vitára e tárgy körül nem igen volt alkalom, mindazonáltal igen figyelemre méltó kijelentések történtek a megyei tisztikar minősítése és színvonalának emelése körül. A Ház ülésének ez a része a következőképp folyt le:

A tátrai birtok szerződésére vonatkozó vita után következett a megyei alkalmazottak fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Nyegre László hosszabb beszéd kíséretében ajánlotta a javaslatot elfogadásra. A nobile officiumok kora lejárt és a vármegyei tisztviselőket az állami és törvényhatósági teendők teljesen elfoglalják. A jó közigazgatás előfeltétele az, hogy a tisztviselők anyagi gondoktól és zavaroktól mentek legyenek. A javaslatnak az a célja, hogy a megyei tisztviselők fizetésénél körülbelül az állami tisztviselők javadalmazásának elvei érvényesüljenek. Mivel most a vármegyei tisztviselők állása jól dotált hivatali lesz, a Ház közigazgatási bizottsága elérkezettnek látja az időt arra, hogy a megyei tisztviselők minősítéséről és a tisztikar színvonalának emeléséről gondoskodjék a törvényhozás. (Helyesítés) A törvényhozás nem kegyet nyújt, hanem köteleességet teljesít, a mikor elismerését nyilvánítja azok iránt, a kik súlyos munkát végeznek, a nemzeti eszme örökösök a fenyegetett vidékeken is eddig többnyire csak gáncsban részesültek. (Élénk helyesítés.)

Szalay László a Kossuth-párt részéről hozzájárul általánosságban a törvényjavaslathoz. Hangoztatja a függetlenségi pártnak a választási rendszerhez és a megyei autonómiához való ragaszkodását. Reméli, hogy a törvényjavaslat elfogadása nem jelenti a választási rendszernek megváltozását, valamint nem hiszi el azt a híresztelést se, hogy a kormány kortefegyvert akar e javaslattal kapni. A függetlenségi párt mindig hangoztatta a megyei tisztviselők helyzetének megerősítését. Bár a függetlenségi párt ily lojális álláspontot foglal el a javaslattal szemben, igazi javulást nem remél addig, a míg a megyei közigazgatásban a szolgálati pragmatikát be nem hozzák. Ennek kapcsán és ez irányban határozati javaslatot nyújtott be.

Fel háromkor az elnök a vita folytatását holnapra halasztotta.

Öngyilkos nevelőnő.

(Hírság és becsület.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 15.

Egy fiatal leány szomorú sorsáról ad hírt az alábbi fővárosi tudósítás.

Budapesten tegnap estefelé a Vigadó előtt, egyik csavargózósról a Dunába ugrott egy hófehér ruhás, fiatal, elegáns hölgy. Egész uton igen feltűnően viselkedett, ide-oda járkált, idegesen mormogott, míg végre, amikor a hajó a Duna közepére ért, kihajolt a korláton és eltűnt a habok között.

A hajón óriási nagy lett a rémület, ki-eresztették a mentőcsónakot, de mielőtt ez működésbe kezdhetett volna, Melka Armand jogszigorú egy villámgyors mozdulattal keresztülugrott a hajó korlátján és a leány után vetette magát, hogy kimentse. Ez a dolog azonban lehetetlen vállalkozás volt. A leány kétségbeesetten rugdalózott, verekedett, úgy, hogy Melhának majdnem életébe került ez a vállalkozás. A következő pillanatban a leány eltűnt. Hiába keresték a halászek, a mentők, semmi nyomára nem akadtak. Belefut a Dunába.

A hajón ezalatt megtalálták a leány felsőkabátját, amely egy pad alá volt rejtve s a zsebében egy névjegyet találtak, amelyen a leány neve állt: Nemes Irén. A hátlapjára pedig ceruzával ez volt írva:

„Szegény nevelőnő vagyok, aki jobban szerettem a becsületemet, mint a hiúságomat.”

A névjegy alapján azután kutatni kezdett a rendőrség és megállapította, hogy Nemes Irén körülbelül öt hét előtt került fel Budapestre. A Nefelejcs-utcában vett ki egy hónapos szobát hét forintért. Itt lakott egy hónapig, azután, mivel nem bírta kifizetni a lakást, elköltözött. Semmije nem volt. Se pénze, se ismerőse, se lakása. Napokig éhezett s a mellett, mert igen szép leány volt, állandóan vissza kellett vernie rosszlelkű emberek osromát, akik egész csoportosan vadásztak a szép Irén bájaira.

Tegnap éjszaka egy barátjánál aludt. Mikor felöltözött, négy krajcárt kért kenyérre.

— Utoljára még jól akarok lakni, mielőtt elpusztulok! — mondta szomorúan mosolyogva.

De ugylátszik, nem lakhatott jól. A négy krajcár kellett hajóköltsegre, hogy öngyilkos lehessen. A holttestét még nem találták meg.

SPORT.

+ Adomány a tornaegyesület evezős osztályának. Vásárhelyi Béla, főrendiházi tag, mint a Magyar Országos Regattaszövetség és mint az aradi Maros Evezős Egyesület elnöke az

Aradi Tornaegyesület evezős osztályának csónakbeszerzési alap megteremtésére 100 koronát adományozott.

+ Az aradi turista-egyesület kirándulásai. Az aradi turista-egyesület a tavaszi idők beálltával újra megkezdte működését. E hó 24-ére (vasárnap) a kirándulási programmban első kirándulásként Ötvenes és Szent-Anna vannak főlve, a következő beosztással:

Ludulás d. e. 6 óra 25 perckor. Érkezés Ötvenesre 6 óra 42 perckor. Gyalog séta gróf Zselénski Róbert ötvenesi uradalmába; a gazdasági intéző kalauzolása mellett megtekintése a mintagazdaságoknak. Déliben séta az állomásra és 12 óra 27 perckor indulás. Érkezés Újszentannára 12 óra 56 perckor. A turistákat fogadja Vas Dezső községi jegyző ur. A szállóban ebéd és délután tánc. Szent-Anna megtekintése. Indulás este 6 óra 11 perckor, érkezés Aradra 6 óra 56 perckor. A kik tovább akarnak künn tartózkodni, azok hétfőn reggel 8 órakor érkeznek vissza Aradra.

A kirándulásra jelentkezni lehet ápr. 21-ig dr. Schmidt János, a kirándulás vezetőjénél, vagy az egyesület igazgatóságánál (Felső kereskedelmi iskola épület.) Hozzávetőleges összes kiadás vasuti költséggel személyenként 8 korona.

+ Az aradi tornaegyesület kéri azon tagjait, kik a pünkösdi országos tornaversenyen az atletikai versenyszámokra és a fűles labda játékokra beneveztek, hogy a reggelenként 6 és délutánként 5 órától tartandó gyakorlásokra pontosan járjanak el. A gyakorlásra a lyceumi játéktér alkalmassá tétetv. A fűleslabda játék hétköznap d. u. 6, ünnep és vasárnapokon pedig d. u. 8 órakor kezdődik.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület április hó 16 an szombat délután félnégy órakor a városháza emeleti tanácstermben tartja rendes évi közgyűlését. Özv. Hauser Károlyné, egyes. elnök.

(*) Az aradi izr. jótékony-egylet az izr. hitközség tanácstermben április hó 17 éa délelőtt 11 órakor tartja Dautch Mór elnöklésével az évi közgyűlését. Targysorozat: 1. A választmány jelentése az 1903. igazgatási évről. 2. A számvizsgáló-bizottság jelentése. 3. Esetleges egyéb indítványok. 4. Számvizsgáló- és jegyzőkönyvhitelítő-bizottság kijelölése. 5. Elnökség és választmány választása.

(*) A műkedvelők templomi énekkara folyó hó 16 an este 8 órakor próbát tart a Weitzer-utcai fiúiskola dísztermében.

A rendőrség szaporítása.

(A főkapitány előterjesztése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 15.

A város jövő havi közgyűlése elé, a mint értesülünk, Sárkot Domokos főkapitány előterjesztést fog tenni a rendőrség létszámának szaporítása iránt.

A szaporítást két körülmény teszi szükségessé. Az egyik a külvárosok közbiztonsága, a melyet a mostani létszám mellett alkalmazható rendőr-őrjáratokkal nem lehet teljesen rendben tartani. Az utóbbi időben egyre több lett a külvárosokban a bűneset s a rendzavarás s egyes utcák valósággal hirhedtté váltak.

A második körülmény, a mely miatt a község részéről egyre több több panasz hangzott el, egyes utcáknak rendkívül hangos éjjeli élete. Különösen az ugynevezett rázváros lakói panaszkodnak, hogy az éjszakai nyugalomuktól mind jobban megfosztják őket a tisztelt korhelyek. Az Asztalos Sándor-utcától lefelé állandó az utcákon a legvadabb lárma, s nincs sehol se rendőr, a ki a zajongókat a polgárok nyugalma érdekében leintené.

A főkapitány tíz rendőrrel akarja a legénység létszámát szaporítani, a kerületi biztosokat pedig hárommal. A létszám-szaporítás ötezer ko-

rona évi többletet jelentene a város költségvetésében.

Ez irányban a főkapitány hosszabban indokolt előterjesztést tett a tanácsnak, a mely azt bizonyára magáévá fogja tenni s a május havi közgyűlésen javaslatba foglalja. A létszámszaporítást az is indokoltá teszi, hogy most a rendőroket tulságosan mérvben igénybe veszi a szolgálat s többnyire elcsigázottan, fáradtan végzik az éjszakai őrzőjáratokat.

Verescsagin a háború halottja

(A csatafestő halála Port-Arthurnál.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 15.

A *Petropavlovsk* katasztrófájánál, a melynek új, meg új borzalmait jelentik a harctérről érkező táviratok: Oroszország rettenetes sokat veszített. Elpusztult egyik legszebb páncélos hajója. Kilencszáz matrózával együtt; életét vesztette az orosz haditengerészetnek egyik legjobb parancsnoka, büszkesége, Makarov admirális: és áldozata lett a port-arthuri harcnak az oroszok egyik legnagyobb festője, a csatafestés klasszikus művésze: *Verescsagin* Vasziljevics Vaszilij.

Verescsagin bizalmas barátja volt *Makarov* altengernagynak. Mikor Makarovot a harctérré vezényelték, *Verescsagin* is elkísérte, és megkérte, hogy mellette a zászlóshajón lehessen. Így közvetlen szemtanuja lehetett a tengeri csata borzalmainak. Akkor is a *Petropavlovsk* födelzetén volt, mikor az a japán flotta által visszavonulásra kényszerítve, hátulról egy tenger alatti aknára került, a mely fölrobbantotta. *Verescsagin* szintén a csata halottja lett.

Szebb, méltóbb halála alig lehetett a csatafestőnek, a ki végigküzdötte a turkesztáni hadjáratot, az orosz-török háborút, s annak vérfagyasztó jeleneteit sorra festette le. A *Petropavlovsk* hajó valamelyik termében bizonyára már volt néhány vázlata *Verescsagin*nak, a ki ezzel új téren érezte magát. A szárazföldi csaták, öldöklések után a tengeri csaták nagyszerű jeleneteit örökíthette meg. És *Verescsagin* meghalt hivatása közben, mint hivatásának igazi áldozata, az ecset katonája.

Oroszországban okkal tartják egyforma veszteségnek *Verescsagin* halálát *Makarov* altengernagyével. Az orosz fegyverek útjait kísérte, s azok harcai szolgálták neki modellül, hogy a háború borzalmainak elétáráásával a béke eszméjének tegyen szolgálatot.

Verescsagin Vasziljevics Vaszilij Cserepovecsben (novgorodi kormányzóság) 1842. október 26. született. Eleinte katona volt, majd a szt.-pétervári akadémián festőnek készült és hosszabb utazások után Párisban *Géromenak* lett tanítványa. 1867-ben *Kaufmann* tábornok seregével együtt résztvett a *Turkesztán* elleni hadi vállalatban, megismerkedett *Horscheittel* és 1870. óta néhány évig annak müncheni műtermében dolgozott. 1874—76-ban Indiában utazott, 1877-ben pedig az orosz seregben végigküzdötte a törökök elleni hadjáratot.

1881—82-ben utazta be Európát összes festményel kiállításával, mely többek közt *Budapest*en is nagy föltűnést keltett. A turkesztáni és indiai táj- és néprajzi képek mellett láthatók voltak borzalmas csataképei, melyekkel mint a világbéke apostola lépett föl.

Kérelhetetlen célzatos realizmussal ábrázolta a hadjáratok szörnyűségeit; képeinek tárgyi érdeke nagyobb festői értéköknél.

Képei közül: A koponyák gulája; A plevnai út; A szamarkandi emir nézi a koponyákat, győzelmének jeleit; Török tábori kórház a plevnai csatamezőn; A *Sipka-szorosban minden csöndes*; *Szkobelev* a *Sipka-szorosnál*; II. Sándor cár a csatateren, stb. a legismertebbek. 1884-ben még egyszer Indiába utazott, bejárta Szíriát és Palesztinát is.

Visszatérése után festette meg a Krisztus életéből vett képeket, melyek ottani helyrajzi etnográfiai tanulmányai fölhasználásával készültek. Ezeket követte két nagy festmény: Az angolok kivégzik a lázadó hindukat; Orosz nihilisták kivégzése.

Körülbelül tíz év előtt lakóhelyéről, a Páris melletti *Maisons-Lafitte*ből hazautazott és Moszkva közelében telepedett le. Itt keletkeztek legújabb festményei, melyek rendkívül hatásosan ábrázolják I. Napoleon 1812-iki oroszországi hadjáratának borzalmait. Számos kisebb kép közül különösen kiválnak: Napoleon Moszkva előtt várja a bojárak küldöttségét; A császár visszavonulása a szmolenszki uton.

Néhány éve ismét rendezett Budapesten tárlatot műveiből. Maga is újra Budapestre jött és ezuttal Magyarország egyéb városaiba is ellátogatott, s a magyarok mindenütt nagy érdeklődéssel fogadták a *Sipka-szoros* híres festőjét. *Verescsagin* meg akarta ismerni a Magyar alföld típusait, s e célból *Szegedre* ment. Ott egyéb szórakozások között este elment a színházba. A társulat ép a *Kurucfurfangot* játszotta. Szerepe volt abban *Polgár* Sándornak, a kinek komikus alakja megkapta az orosz festő figyelmét. Papirost és ceruzát vett elő, s hamarosan lekapta a színészt, a hogy ki volt maszkírozva. A rajz alá odairta: *Verescsagin*. Azzal leküldte valakivel a színpadra, hogy adják oda annak, a kit ábrázol.

Polgár Sándor egy rendjelnek nem örült volna talán jobban meg, mint ennek a rajznak. Berámáztatta és ma is kegyelettel őrzí.

Ilyen epizódok egész sokasága fűződik azokhoz a napokhoz, a melyeket *Verescsagin* Magyarországon töltött. Ha a magyarok között talán a japán-barát szimpatia az erősebb: de *Verescsagin* mindenki megsajnálja.

Halálának híre az egész művelt világban nagy megdöbbenést keltett. Oroszország gyászában, a melyet a *Petropavlovsk* halottjaiért visel, most osztozik még valaki: a művészet géniusza.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Szombat: *Bob herceg*, operette. (Páratlan bérlet.)
Vasárnap: Délután: *Takarodó*, dráma. Este: *Mátyás diák*, bohózat. (Páros bérlet.)

* **Szamosi Elza** Aradon. A népszanatoriumok alapjára rendezendő aradi művészestély programja vonzó számmal gyarapodott. *Szamosi Elza*, a Népszínház divája, kinek énekművészetéről oly várakozásteljes hírek vannak, az egyesület felkérésére a legelőzékenyebben ígérte meg, hogy Aradon jótékonycélra fő lép. Tervbe van véve a *Carmen* opera, melyet a művész az Operában is énekelni fog. *Vidor Pál*, a Népszínház igazgatója is szíves készséggel jelentette ki, hogy a Népszínház műsorát a lehetőség szerint úgy állítja össze, hogy *Szamosi Elza* még ápril havában Aradra, a jótékonycélú vendégszereplésre leutazhassék. Mivel a *Carmen* egész estét betölti, az írók közreműködése ezen alkalomból valószínűleg el fog

maradni. *Szamosi Elza* fellépésének híre nagy érdeklődést támasztott, a mit megmagyaráz nemcsak a művész kiváló híre, hanem az is, hogy ez a vendéjáték legemberszeretőbb célra kéri Arad város érdeklődő figyelmét.

* **Bob herceg Felhő Rózsival**. Érdekes estéje lesz holnap szombaton az aradi színháznak. A jubilaris *Bob hercegben* lép fel a társulat új szubrett primadonnája *Felhő Rózi*, aki ezt a szerepet Aradon még nem játszotta. Kivüle még *Follinuszné*, *Arkosi*, *Polgár*, *Ligeti*, *Szadai* és *Fóti Frida* játszanak.

* **Mátyás diák**. Egy jóformán ismeretlen, de módfelett érdekes darab kerül színre vasárnap délután az aradi színházban. *Balog Gusztáv* *Mátyás diákja* ez, eredeti bohózat dalokkal és tánccal, amely sok magyar színpadot diadalal járt be. A darab szereplői: *Békés*, *Ternyei*, *Bónis*, *Arkosi*, *Szadai*, *Ligeti*, *Bácsné*, *Follinuszné*, *Fóti Frida*, *Aranyossi Janka*.

A Kossuth-párt az udvar ellen.

(A függetlenségipárt értekezlete.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 15.

Az országgyűlési függetlenségi párt ma este értekezletet tartott, a melyen rendkívül erős, elkeseredett fölshólasások történtek az udvar ellen. E kifakadások a civilista felemeléséről szóló javaslat tárgyalása körül történtek, a mely ellen a párt heves harcot jelentett be.

Rákosi Viktor szót a tárgyhöz elsőnek. Előadta, hogy a királyi család tagjai semmi okot nem szolgáltatnak az udvartartási költségek felemelésére. Történetünkeet nem ismerik, bennünket nem szeretnek, kerülnek, sőt szöknek előlünk. A javaslat indoklása egyszerűen nevetséges. Azt indítványozza, hogy a párt indítson erős vitát, a melyben tanítsa meg az udvart, hogy a költségek elfogadása kötelességekkel is jár.

Polonyi Géza hozzájárul *Rákosi* Viktor indítványához. A pártnak kötelessége a javaslatot nemcsak egyszerűen visszautasítani, de ha lehet, megakadályozni is.

Szathmári Mór egyetért *Polonyi Gézával*. Fölhívja az értekezlet figyelmét a budai királyi palota építési költségeinek fedezési módjára. Tudomása szerint e költségek a kincstári készletekből lettek utalványozva, a nélküle, hogy a kormány erre a törvényhozás felhatalmazását kérte volna. A kormányt felelősségre kell ezért vonni és elszámolást kell tőle követelni. A kormány ezt kölcsön adta az udvarnak, azzal, hogy ezt a civilista megszavazása után visszafizetik. Ez nem történt meg.

Hentaller Lajos rövid fölshólasása után *Egry Béla* azt az indítványt teszi, hogy a civilistát vagy szállítsák le, vagy *napidíjakban adják ki*, de csak azon napok után, a melyeket az udvar Budapesten tölt.

Tóth János alelnök: A civilista fölemelesére vonatkozó javaslat a legközelebbi multban történtek után a dinasztia elbizakodottságának legnagyobb cinizmusára mutat. Ha valaha jogosított volt a civilista megtagadása, ugy különösen jogosított az most, a mikor a dinasztia kimutatta, hogy nem rokonszenvezik a magyarokkal. Ugy tudja, a királyi palota építése ötvennégy millió koronába került. Az emelést ezzel akarják indokolni.

Mint határozatot mondja ki, hogy a párt a törvényjavaslatot se általánosságban, se részleteiben nem fogadja el. A párt álláspontjának kifejtésével *Rákosi* Viktort biztáék meg.

Majd a katonai alapítványokról szóló törvényjavaslat fölött tanácskoztak, de ezt, az

előbbi javaslatához hasonlóan, se általánosságban, se részleteiben nem fogadta el a párt.

Ma este hét órakor a *szabadelvűpárt* istartor értekezletet, amelyen a holnapi válaszokat ismertették, s általános helyesléssel fogadták a civillista felemelését célzó törvényjavaslatot.

Párbaj a mácsai

honvédsírok miatt.

(Károlyi gróf és Légrády.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, április 15.

Damjanich és *Lahner* honvédtábornokoknak, a két aradi vértanúnak sirja miatt párbajt vívott ma egy gróf és egy lapszerkesztő. A sir, a mint ismeretes, a mácsai gróf *Károlyi*-kastély parkjában van s a párbajt a kastélynak ez idő szerint való tulajdonosa, *Károlyi* Gyula gróf vívta meg a *Pesti Hírlap* szerkesztőjével.

Károlyi Tibor gróf halála alkalmából, amint megírtuk, a P. H. panaszos hírt közölt arról, hogy a mácsai kastélyban levő honvédsírokat, a mióta *Károlyi* Tibor gróf betegeskedett, nem gondozzák. Mikor *Damjanich* legutóbb a kastélyban járt, írta, a vértanuk sirja egészen be volt roskadva s a márványobeliszk helyett kis kőkereszt volt felette, a rácskerítés összetöredezve, félig kidőlve, szóval a legnagyobb elhagyatottságban találta a vértanuk sirját, mintha csak ez is jelképezni akarta volna a grófi család szomorú végzetét. „Végtelen szomorú — így végződik a cikk, — hogy ennyire elhanyagolják a két nagy vértanú sirját, de hiszszük, hogy Arad város közönsége nem fogja ezt tovább tűrni s gondja lesz rá *Damjanich* születésének századik évfordulóján, hogy a kik hazájukért haltak, azoknak drága hamvai el ne tűnjenek, össze ne vegyüljenek a föld porával s fel fogja díszíteni mielőbb a vértanuk közös, besüppedt sírhalmát.”

A hírek adatai, a mint annak reprodukálásakor jeleztük, tévedések voltak. *Károlyi* Gyula gróf, mint az elhunyt *Károlyi* Tibor gróf legidősebb fia s a mácsai kastély birtokosa, a hír rektifikálását követelte, de ez alkalommal szóváltás támadt közte, és dr. *Légrády* Imre, a P. H. szerkesztője között. A szóváltás közben a gróf sértő kifejezést használt a szerkesztővel szemben, a minek folytán *Légrády* dr. *Schnabel* Róbert és *Virtler* Ferenc által provokáltatta a gróft, aki segédeiül gróf *Teleki* Sámuel és *Hadik-Barkóczy* nevezte meg. A segédek kardpárbajban állapodtak meg súlyos feltételekkel, a melyet ma délelőtt, a főváros egyik vívótermében tartottak meg.

A párbaj gróf *Károlyi* Gyula megsebesülésével végződött. Ellenfele a második összecsapásnál kardjával egy kerek, ötkoronás nagyságú részt ütött ki a melléből. Az orvosok megállapították a harcképtelenséget. A felek kibékülve távoztak.

HIREK.

— A kivándorlási rendelet. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A *Belügyi Közlöny* holnapi számá teszi közzé a belügyminiszternek a kivándorlási törvény végrehajtására vonatkozó rendeletét. A rendelet szerint a törvény április 20 án lép életbe. A törvény megtiltja a Braziliába való kivándorlást. Majd azokat az intézkedéseket csoportosítja, amelyeket *Tisza* István gróf miniszterelnök már a képviselőházban, *Hegedűs* Loránt interpellációjára válaszolva ismertetett. A szállítást illetőleg a felnőttek szállítási díja 180 korona. Gyermekek a felét fizetik. A *Cunard Line* társaság köteles a kivándorlókat Fiumében két napig lakással és éle-

lemmel ellátni. Ha Fiumében nem kapnának hajókat, a társulat köteles a kivándorlókat valamely más európai kikötőből elszállítani. A rendelet végre utasítja a hatóságokat, hogy minden lehető módon akadályozzák meg a kivándorlás terjedését.

— Közös miniszteri tanácskozások Budapesten. Fővárosi tudósítónk táviratozza, *Pitreich* közös hadügyminiszter *Körber* dr. osztrák miniszterelnök és *Böhm-Bawerk* dr. osztrák pénzügyminiszter, *Burián* báró közös pénzügyminiszter és *Spaun* báró tengernagy, a haditengerészeti parancsnoka Budapestre érkeztek, hogy az itt tartandó közös miniszteri tanácskozásokon részt vegyenek. A *N. Fr. Pr.* értesülése szerint ezeken a tanácskozásokon az új ügyük költségének második részlete is szóba fog kerülni. A pénzügyminiszterek ugyanolyan részletet akartak beállítani az ideai közös költségvetésbe e címen, mint tavaly, azaz tizenöt milliót; a hadügyi vezetőség ellenben husz-huszonöt millió beállítását követeli.

Ma délután három órakor *Goluchovszky* Agenor külügyminiszter elnöklése alatt közös minisztertanácsot tartottak, amelyen részt vettek: *Tisza* István gróf és *Körber* Ernő miniszterelnökök, *Pitreich* közös hadügyminiszter, *Spaun* báró tengernagy, *Burrián* közös külügyminiszter és a két pénzügyminiszter. Az öt órán át tartó konferencián az 1905. évi közös költségvetési törvényjavaslatot tárgyalták. A tárgyalásokat holnap folytatják.

— Irodalmi fölolvasó ülés. A Kőlcsey-egyesület irodalmi szakosztálya jövő kedden délután 5 órakor előkelő színvonalu ülést rendez a városháza dísztermében. Az aradi írók kedveltjei fognak ezen az estélyen szerepelni, a mely szereplésükhöz a különös érdekességet az adja meg, hogy felolvasó asztal mellett vagy igen régen, vagy legalábbán még nem látta az aradi közönség. Az aradi írók egy kiválóan szellemes tagja, *Tisza* Lajos fog humoros percekot szerezni a hallgatóságának, a hellelrisztikát, a szakosztály legújabb tagja: *Hofbauer* Olga, az ismert nevű tárcairónő fogja képviselni, míg a költészetet *Bajtay* Mihály, az erős tehetségű, rokonszenves poéta. Ebben a keretben fog még szerepelni az aradi társadalom egy bájos urasszonya, *Pop* Vilmosné, ki az ő művészi tudásával dalokat fog előadni. Sokalta jobban ismeri a közönség *Pop* Vilmosné ének tudását, mintsem hogy ajánlásra szorulna. E műsort még *Aranyossy* Janka, az aradi Nemzeti Színház drámai művésznőjének szavalata fogja betetőzni. Ezek volnának főbb vonalakban körvonalozva a műsor számai, melyek előre láthatólag — az eddigi felolvasó ülések sikerét tekintve — csak fokozni fogják az elért eredményeket. Jegyek már most kaphatók ifj. *Klein* Mór, *Kerpel* Izsó és *Réthy* Lipót és fiai urak üzleteiben.

— Házasság. Holnap, szombaton délelőtt fél tizenkét órakor tartja esküvőjét *Telbisz* Benő tartalékos honvédfőhadnagy *Csifra* Emma kisasszonnyal, *Csifra* János sofronyai földbirtokos leányával.

— A sorozás Aradon. Az 1903. évben állításköteles aradiak sorozásának ma volt az utolsó napja. Talán még soha meg nem történt, hogy a sorozóbizottság olyan hihetetlenül megválogassa az embereket, mint ma. A harmadik korosztálybeliek, idegenek és hátramaradtak összesen százharmincan állottak a mérőléc alá. Ebből a százharminc emberből 4, szóval négy embert vettek be katonának. Hírlik, hogy a júniusi sorozáson annál szigorubban fogják megválogatni azokat, akiket nem vesznek be katonának. A lanyhaság oka abban rejlik, hogy a

most besorozott újoncok hét hónappal kevesebbet szolgálnak a rendes időnél és hogy a júniusi sorozáson ugyanezeket az állításkötelességet már a teljes három évre sorozhatják be.

— Amerika és a magyar kivándorlási rendelet. *New York*-ból táviratozzák. Azt a jelentést illetőleg, hogy *Lodge* szenátor a magyar kormányának a *Cunard Lineal* kötött egyezségekre vonatkozólag külön intézkedést indítványozott, helyreigazítólag megjegyzendő, hogy *Lodge* szenátor e kérdésben egyáltalában nem foglalt állást. Ellenben a bevándorlási bizottság jelentést tett, a melyben ama határozati javaslatot ajánlja eljogadásra, hogy ne bocsássák be azokat a külföldieket, a kiket valamely kormány és szállítótársaság között létrejött egyezség alapján a kivándorlásban támogatnak vagy kivándorlásra csábítanak. A Magyar Távirati Iroda ehhez a következő megjegyzést fűzi: Világos, hogy a *Cunard Line* szerződése nem esik az amerikai szenátustól fölláított kategóriába, mert a szerződés sem a kivándorlás előmozdítását, sem a kivándorlók számának szaporítását nem célozza és a törvény a kivándorlásra való csábítást nemcsak nem támogatja, hanem egyenesen megtiltja és kemény büntetéssel sújtja. Erre vonatkozólag a miniszterelnöknek a képviselőházban tett nyilatkozata oly világosan volt, hogy a félremagyarázás lehetőségét kizártnak kell tekintenünk.

— Öngyilkos orosz tábornok. Nemcsak a háború pusztítja az orosz katonákat, hanem egyéb is. Párisból táviratozzák, hogy *Altwater* orosz tábornok egy ágyuszállítás körül elkövetett tévedéseért feddést kapott a cártól, a mi annyira elkeserítette, hogy agyonlőtte magát.

— A kamatmentes adófizetések. Ma jött le az a kamatmentesség, amelyet a kormány az exlex idején hátralékban maradt adófizetőknek engedélyezett, ha adójukat április 15 ikéig lefizetik az adópénztárba. Arad város adópénztáránál ebben a hónapban, vagyis 15 nap alatt harmincegyezer és egynéhány korona folyt be, vagyis körülbelül ugyanannyi, mint a múlt hónapban harmincegy nap alatt.

— Eljegyzés. *Grallert* Rezső aradi jónövű órás és ékszerész eljegyezte *Martini* Hilda kisasszonyt, özv. *Martini* Józsefné leányát Pozsonyban.

Sipos Imre aradi vendéglős eljegyezte *Thémes* Anna kisasszonyt, *Thémes* Keresztély aradi polgári leányát.

— Az iparpártolási akció. A *Kossuth-asztaltársaság* iparpártolási osztálya hétfőn este nyolc órakor a Jópásztor vendéglőben ülést tart, a melyen az iparpártolási akciót megindító *gurahonci kaszinó* is részt vesz.

— Ezer korona jótékony célra. A közelmultban meghalt *Kohn* Zsigmond aradi gabonakereskedő végrendeletében ezer koronát hagyott jótékony célokra, még pedig: az aradi ier. jótékony négyesületnek, az aradi ier. árva háznak, aradi ier. jótékonyegyesületnek, a *Chebra Kadisa* egyesületnek és a szegény tanulókat segítő egyesületnek 200—200 koronát, a mely összegeket, családja az illető jótékony testületeknek már meg is küldött.

— Az aradi Kossuth-szoborbizottság vizsgálmi osztálya holnap, szombaton délután hat órakor a Jópásztorban ülést tart.

— Pánszláv fogyasztási szövetkezetek. *Nyitráról* írják: *Nyitramegye* szabadelvű pártja tegnap tartotta értekezletét, a melyen többek között elhatározta, hogy felhívja a párt tagjaiból álló kerületi választmányokat, kísérik éber figyelemmel és ellenőrizték a vidéki fogyasztási szövetkezetek működését, mert már bizonyossá vált, hogy ezen szövetkezetek törzsfészeki a pánszláv mozgalmaknak.

— Rendelet a vasárnapi munkaszünetről. A kereskedelemügyi miniszter rendeletet bocsáj-

tot ki, a mely szerint az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XXIII. törvénycikk 3. § a alapján a belügyi és földművelésügyi miniszterrel, illetve a horvát-szlavodalmát bánnal egyetértőleg a hivatali elődje által múlt évi június hó 18-án 28559. szám alatt kibocsátott rendelet II. a) 1. pontjához kiegészítésként annak r) alpontja gyanánt a következő rendeletet fűzi: Az 1898. évi XXIII. törvényeink alapján alakult ipari és gazdasági hitel-szövetkezetek közül, valamint a hasonló célú és hasonló keretekben működő egyéb ipari és gazdasági előleg- és hiteligyletek közül azok, amelyeknél az üzleti tevékenység kizárólag a vasár- és ünnepnapok néhány órájára szorítkozik, amelyek tehát köznapokon egyáltalán nem állanak a közönség rendelkezésére és amelyek nem rendelkeznek saját állandó személyzettel, vasárnapokon nyitva tarthatók s a rendes üzletmenettel járó összes teendőiket végezhetik. Megjegyzem azonban, hogy ez a rendelet nem vonatkozik nyersanyag beszerző, foglalkozó szövetkezetekre vagy szövetkezeti raktárakra, sem pedig hitelnyújtással hétköznapiakon is foglalkozó, tehát rendszeres üzletvitellel bíró hitel-szövetkezetekre vagy hiteligyletekre."

— **Halálozások.** Lesújtó gyász érte Vas Gusztáv, arad csanádi vasuti főfelügyelőt: neje Vas Gusztávné szül. Háy Mária urnó ma hajnalban, negyvennyolc éves korában elhunyt. A kedvességéről és vidámságáról ismert urnát egy év óta gyötörte a betegség, amely utóbb melankólikussá tette, s amely halálát okozta. Férjén kívül fivérei Háy Imre gyomai főjegyző és Háy Ferenc aradi gyógyszerész, és nagyszámú rokonság gyászolják. Holnap, szombaton délután négy órakor temetik el az Orczy-utca 1. sz. gyászházból.

— **Temesvárott elhunyt id. Steiner Károly,** a város egyik legtekintélyesebb polgára 77 éves korában. Steiner 1867. óta városi képviselő, 30 év óta a kereskedelmi és iparkamara alelnöke. Benne ifjabb Steiner Károly temesvári szerkesztő és Steiner Ferenc országgyűlési képviselő atyjukat gyászolják.

— **Öngyilkos műegyetemi hallgató.** Böhm Vilmos műegyetemi hallgató, Böhm Miklós két-egyházai uradalmi tiszt fia, április 12-én Budapestről hazautazott. A kétgyeházai állomáson podgyászatát átadta az elébe küldött inasnak, maga azonban nem ment szülei házába, hanem egyenesen a szomszédos aradmegyei erdőbe hajtott s ott fölbélte magát. Az arra járó munkások akadnak rá eszméletlen állapotban s értesítették az esetről a fuksnak hazajöttét kétségbeesetten váró szülőket. A fiatal ember sérülése súlyos, de az orvosok biznak a fölépülésében.

— **Ujgyesület Aradon.** Ma nyújtotta be a város tanácsához az ujonan alakult *Általános népkör* az alapszabályait, a belügyminiszterhez leendő felterjesztés céljából.

— **A budapesti cukrász sztrájk,** a mint fővárosi tudósítónk írja, változatlanul tovább tart. A sztrájkoló cukrász segédek holnap megnyitják első szövetkezeti cukrászdájukat a Teréz-körút 19. számú házban. A sztrájkolók szombaton délután 4 órakor gyűlést tartanak, amelyen több cukrászszület alapítása felett döntenek. A sztrájkolók reménylik, hogy a közönség támogatja vállalkozásukat. A sztrájkolók temérdek ajándékokat kapnak. Hentesek, korcsmárosok, napról-napra ölélemmel támogatják a sztrájkolókat. Ma Ruzicska korcsmáros két hektoliter sört küldött ki a sztrájkantányára.

— **A Vig Erzszi szomorú históriája.** Megirtuk, hogy Vig Erzszi cseledeány, akit kedvese elhagyott, elkeseredésében foszforoidatot ivott. Akkor úgy látszott, hogy a szerencsétlen leány sérülésével nem súlyosak. Maga lábán ment a rendőrségre, hogy kihallgathassék és csupán utólagosan szállították be a kórházba kezelés végett. A szerelmes leány állapota napról napra rosszabbodott, míg végre ma éjjel szörnyű fájdalmak közt kiszorvedett. Temetése holnap délelőtt lesz.

— **Pénzhamisítók a Dévidéken.** Az utóbbi időben feltűnő nagy mennyiségű és rendkívül jól sikerült hamis 20 koronás bankók és hamis 5 és 1 koronások kerültek forgalomba a dévidéken. *Bratean* Ferenc facseti csendőrmes-

ter most a pénzhamisítókra kérekerítette. *Bratean* őrmesternek ugyanis feltűnt néhány facseti, különben szegény kisváza költsége és nagy titokban megfigyelni kezdte őket. E közben észlelte, hogy az illetők, kikre gyanút fogott, gyakran találhatók együtt, amikor egyik vagy másik lakásán órákon át bezárkóztak. Ekkor a csendőrmester gyanús embereket egyenkint vaslótóra fogta és így megtudta a valót, mire a banda tagjait nyomban letartóztatta. Kiderült, hogy eddig nem kevesebb, mint 5000 drb. hamis 20 koronás bankót és ugyanennyi hamis 5 és 1 koronást hoztak forgalomba. A megjelölt házkutatás alkalmával a pénzhamisításra szolgáló nyersanyagot és a gépeket megtalálták és elkebezták. Találtak még ezenkívül több száz drb. 20, 5 és 1 koronásokat, melyek olyan fényes utáztatok, hogy az eredetektől alig lehet megkülönböztetni. A banda tagjait: *Milasteán* Tivadar, *Radulescu* Vaszilie, *Christia* József, *Istvanescu* Vargyil, *Lázár* Ábrahám, *Valér* Toma, *Radu* György, *Szuics* József, *Maranescu* Romulusz, *Stojanescu* Miklós és *Konya* Miklós facseti lakosokat beszállították a temesvári kir. törvényszéki fogházba.

— **Vasuti baleset a brádi vonalon.** *Borosjenői* levelezőnk írja: Ma reggel a *Borossebes* és *Gurahonc* között fekvő 42-es órház mellett szerencsétlenség történt. A Brád felől jövő 103 számú személyvonat elütötte az ott szolgáltatást tevő vasuti őrt, aki éppen az element tehervonat részére a sinek közé állított jelzőtárcsát akarta a sinek közül eltávolítani és e közben nem vette észre a személyvonat közeledését. A mozdony összezúzta a szerencsétlen ember jobb felső karját, bezúzta a mellét és mintegy hat méternyire lökte a pályától. A vonatot azonnal megállították, az eszmélet nélkül fekvő embert felemelve, befektették egyik fülkébe és bevitték *Borosjenőre*, a hol azonnal beszállították a kórházba. Állapota életveszélyes.

— **A malomigazgató gyilkosa.** *Békés-Csabáról* jelentik: *Bogár* Gyula nagyszalontai malomigazgató gyilkosát *Békésen* *Salamon* József ácssegéd személyében elfogták. *Salamont* a gyulai kir. ügyészséghez szállították.

— **A hadizsákmány.** Tudvalevő dolog, hogy háború idején nemcsak egymás habihajóira vadásznak az ellenfelek, hanem a kereskedelmi hajókra is. Sőt ezekre az arukkal megrakott hajókra még szívesebben, mert az elfogott hajó hadizsákmány amelyet elárvereznek s a befolyt áron osztozkodik a hadihajó legénysége. A japán-orosz háborúban érdekes ilyen esetet mesélnék most. Amikor Oroszország és Japán közt még csak diplomáciai tárgyalások folytak, a nagasaki öbölben gyanútlanul korgonyozott a „Betty“ nevű kereskedelmi gőzös. Két nappal a háború kitörése előtt a „Betty“ elhagyta Nagasakit, nem is sejtve, hogy az ellenségeskedés már megkezdődött. Nyílt tengeren aztán találkozott egy japán hadihajóval. A japánok egy ágyugolyót lőttek a „Betty“ elé, megájlásra kényszerítve azt. A kereskedelmi hajó nyomban megállt, mire a japán hajóról lebecsátottak egy csónakot, melyben két tiszt és hat matróz jött a Betty fedélzetére és foglyul ejtették a hajót, megparancsolva a kapitánynak, hogy kövesse a japán hajót. — Alkudni nem lehetett, tehát a Betty követte a japán csatahajót. Leszállt azonban az est és sűrű köd borult a tengerre. Az orosz hajó kapitánya ekkor merész tervet eszelt ki. Az egyik japán tiszt a kajütben volt, hat matróza és a másik tiszt a fedélzeten volt. A japánok nem értették az orosz nyelvet, tehát nem értették azt sem, amikor a kapitány 28 főből álló legénységét a fedélzetre vezényelte és adott jelre lespertette a japán matrózokat és rövid viaskodás után bedobatta azokat a tengerbe. A tiszttel a kajütben könnyen végeztek: egyszerűen rázárták az ajtót. Most aztán gyorsan fordított a Betty az irányában és sikerült eltűnnie a ködben, aztán szerencsésen elérte *Vladivosztok* kikötőt két foglyával.

— **Letartóztatott álhlirapíró.** *Budapestről* írják: Ujev óta immár másodszer szerepel a

fővárosi rendőri sajtóiroda kiadványaiban *Gyuris* Árpád, a Közgazdasági Tudósító című könyv-matos állítólagos szerkesztője, e postatakarék-pénztár elcsapott díjnoka. Első bűnéért, — mint a postatakarék-pénztár díjnoka, újévi ajándék címen pénzt kért díjnoktársai számára a fővárosi bankoktól és takarékpénztáraktól — már meglakolt: a törvényszék néhány napi fogházbüntetéssel és érzékeny pénzbírsággal sújtotta. Most ismét meggyűlt a baja a rendőrséggel. Zsarolás miatt jelentették fel s ma reggel letartóztatták. Nagyon kezdetleges módon kezelte a revolvért s rajta vesztett, mielőtt még nagyobb kárt okozhatott volna valakinek. A rendőri felügyelet alatt álló leányok kitelepítése ügyében indított mozgalom vezetőjeként — így mutatta be magát — eljárt a *Mária-utcai* háztulajdonosokhoz s megkérte őket, hogy irjanak alá egy, a főkapitányhoz intézett kérvényt, amelyben felszólítják arra, hogy a kitelepítés iránt lehetőleg sürgősen intézkedjék. Azoktól a háziuraktól, a kik a kérvényt aláírták — voltak vagy huszan — egy-egy koronát kért és kapott bélyegre. Az ivre a husz aláíráson kívül ráhamisított még vagy harmincat s az így fölszerelt kérvénnyel elment egy a *Mária-utca* 40. számú házban lakó ismert szállásadónőhöz. Megmutatta neki az ötven aláírással ellátott kérvényt, figyelmeztette a fenyegető veszélyre s kijelentette, hogy valamelyes ellenszolgáltatás fejében kész az írást összetépni. Kapott is husz koronát. A „fényes“ sikeren felbuzdulva, azután sorra járta ezeket az ismert helyeket s majdnem mindenütt kizsarolt ilyen módon öt tíz koronát. Legutóbb az *Ujvilág-utca* 9. számú házban levő találkozóhely tulajdonosnőjéhez állított be, hogy a „hallgatási díjat“ bevegye rajta. Itt azonban rajtavesztett. Az asszony följelentette *Gyurics* urat, aki most a rendőrség fogházában gondolkodik az ügytelenségén.

— **Órult vagy bűnös?** Különös eset foglalkoztatja a berlini, hannoveri és a budapesti rendőrséget. Múlt év novemberében történt, hogy egy idegen érkezett az Erzsébet-köruti *Royal* szállodába, aki magát *Troll* Károly hannoveri kereskedőnek adta ki. Amikor egy pár hét múlva a szállodás a számla kifizetését kérte, az idegen kijelentette, hogy azt az *udvari hivatal* fogja kiegyenlíteni. Felvilágosításul megjegyezte még, hogy különben is tudniok kell, hogy *ő a német császár*, a kitől nem kérhetik a számla kiegyenlítését. Azóta egyáltalában nem sikerült a rejtélyes idegen kilitét megállapítani. A hannoveri rendőrség kijelentette, hogy egy *Troll* nevű ember nem hiányzik a városból és az ottan ak is igazolták magukat. Az idegen fényképe mindenünnen „ismeretlenül“ érkeztek vissza. Legutóbb a berlini rendőrség jelentette, hogy két év előtt egy *Troll* Ferdinánd nevű egyén meghalt és nem lehetetlen, hogy annak papírjait valaki ellopta. Az egész különös ügyben a legérdekesebb, az orvosok mindaddig nem tudták megállapítani, hogy vajon az idegen igazán elmebajos-e? Nagyon gyakran ismétli az idegen, „mit tettem, mit tettem“. Nincs kizárva, hogy a rejtélyes ügy mögött sőt bűn rejtőzik. Az eddigi nyomozások semmi eredményre sem vezettek.

— **A Korvin Máttyás** erdélyi könyvkereskedő részvénytársaság Arad és vidéki képviselőjét *Somló* Imre vette át.

— **Ítéletkénység.** Néhai *Kohn* Zsigmond végrendeletében megemlékezett az aradi szegény tanulókat segélyező egyesületről is. *Kettőszáz* koronát hagyományozott. A hagyományt a meghaldogult nejétől: özv. *Kohn* Zsigmondné urasszonytól köszönettel átvettük. Özv. *Hauser* Károlyné, egyes. elnök.

— **Rendkívüli cipőforgalom** *Porter* Vilmosnál. Tulzsfuót raktar miatt a *Porter* Vilmos nagy áruházában levő cipőárak jelentékenyen leszállított árak mellett adatnak el, ezidő szerint. Ugy gyermek, mint férfi és női áru feltűnő nagy választékban van képviselve, s számos tavaszi újdonságot is találunk ott. A közönség saját érdekét követi, ha most ezen vásárlásait megteszi, mivel igazán jelentékeny megtakarításokat tesz. Emellett minden vevő a fényképedvezményt is élvezi, csupán a díszes papírkéretért kell három koronát megtérítenie. Vidéki rendelések azonnal eszközöltetnek, telefonszám 324.

— **Házassági** célból ismerkedni legbiztosabban lehet „Házasulandók Lapja“ útján: ma, mikor a

társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házassalándók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiakról, különböző hozományú nőktől tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik az „Országos Általános Pályázati Hírlap”-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18. 326

— Állásokat nyerni legbiztosabban csakis az „Országos Általános Pályázati Hírlap” útján lehet, a mely az állástadókval való közvetlen összeköttetése folytán leggyorsabban ad hírt, az összes beöltendő állásokról. Az állástadók is nagyobb részt e lap útján töltik be a megüresedett állásokat. Minden számban számos állami, közigazgatási magán-tisztviselői, gazdasági, hivatalsozói, pénzügyi, kereskedelmi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van a feltételek és teljes címek kiírásával. Ingyen melléklete a „Jegysek és Házassalándók Lapja”, melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Előfizetés egy negyed évre 4 korona, egyes szám 40 fillér, mely bélyegben is küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18. Képviselők fiókiadóhivatalok vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek. 321

— Parketta tükörfényes lesz Vojtek és Weisz-féle parkett-viasz használatától. 1 doboz 1 korona. 44

Excentrikus lopások.

(A krokodiltolvaj. — A törvényszéki palota ajtója. — Szabadságlopás. — Tramway és yachttolvajok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 15.

A Párisban megjelenő *Lectures pour tout* című haviszemle, a francia Buch für Alle, érdekesítő dolgokat mond el olyan tolvajlásokról, amelyek a tolvajmesterség kifejlett technikája mellett is valósággal kuriózumszámba mennek. A felsorolt esetek között van egy pár, amely már igazán az örütséggel határos.

Az 1896-ik év egyik szeptemberi reggelén a párisi állatkert (Jardin des Plantes) őrei iszonyatos segélykiáltásokra riadtak fel álmukból. A hang irányában igyekezve a krokodilketrecben egy férfit találtak, akit az egyik legnagyobb krokodil kergetett. Az üldözöttnek kötél volt a nyakán, amelyen akarva, nem akarva a krokodilt maga felé irányította. A kötél másik vége ugyanis a hulló nyakára volt kötözve. Az örök már-már azt hitték, hogy az állat életuntságból öngyilkosságot akart elkövetni. De nem volt sok idejük a gondolkodásra. Gyorsan kinyitották a ketrec ajtaját, kiengedték a halálraremült embert, és egyidejűleg elvágták a kötelet.

A rendőrségen a nyájas idegen igen érdekesen magyarázta meg, hogy miként jutott a ketrecbe. Ő és két társa ugyanis elhatározták, hogy egy eleven krokodilt lopnak. Mialatt az állat aludt, a három tolvaj kötelet kötött a farkára és a nyakára. Kettőn kívülől húzták a kötelet, a megmentett pedig belülről a krokodil farkát kormányrudnak használva irányította a műveletet. A derék hulló azonban a kellemetlen ráncigálásra felébredt, a kötelet kirántotta a kívülállók kezéből, és nekilátott, hogy a bennszorult embert megreggelizze. Ha az örök nem hallják meg idejekorán a segélykiáltást, ez az igyekezete sikerült volna is.

Ennél az esetről sokkal humorosabb a törvényszéki palotában történt tolvajtréfa. Egyik nap a büntetőtanács elnöke a tárgyalóterembe menet látja, hogy az ajtónál két munkás létrákon állva igyekeznek az ajtópántokat kisorsfolni.

— Fiam — mondá az elnök — kérem önöket, hogy zaj nélkül végezzék a munkájukat.

A két férfi zaj nélkül elvégezte a munkát, felpakolták a nehéz tölgy ajtószárnyakat és nyugodtan elvitték. Másnap sült ki, hogy a csen-

desen dolgozó urak tolvajok voltak, a kik ellopták az ajtót.

Még érdekesebb eset, a mely azt írja le, hogy mint lopta el egy rab a saját szabadságát. Egy *Altmayr* nevű híres szélhámos, a ki most Guyanába van deportálva újabb büneiért, akkor a Mazas börtönbe volt internálva. Egyik nap kihallgatás végett felkísérték *Killiers* vizsgálóbíróhoz. A szemfüles ember kihallgatás közben észrevette, hogy a vizsgálóbíró asztalán hivatalos blanketták fekszenek, melyekre rá van nyomva: a fő államügyész parancsa. *Altmayr*nak hirtelen jó ötlete támad. Színellel, hogy fel van dühödve, és öklével teljes erővel rácsap a vizsgálóbíró asztalára. A tintaartó tartalma a bíró ruhájára ömlik, az asztalon levő papírok szanaszét röpülnek a szobában.

Altmayr bocsánatot kér, és segít a papirokat összeszedni. A zavarban ráüti a bíró pecsétjét az államügyész aktapapírjára, és zsebébe csusztatja azt. Cellájában a papirra szabadon bocsátási parancsot szerkeszt a maga számára, aláhamisítja az államügyész nevét és a fogházigazgatóhoz címezve feladatja egyik megvesztegetett őrral a levelet. Másnap reggel a fogházigazgató élénken gratulálva szabadon bocsátotta *Altmayr*t, aki még aznap este klakkban és frakkban nézte egyik páholyból a *Comédie Française* előadását. Ezután újból elkezdte szélhámosságait, amíg ismét el nem fogták.

Nem utolsó dolog ezekben a krónikákban az sem, hogy marsaillesi kikötőből fényes nappal ellopták az *Etincelle* nevű yachtot. A tolvajok valószínűleg átfestették a hajót, új nevet mázoltak reá, és máig sem találták meg őket.

Hasonló eset történt Cincinnatiban, ahol azonban egy közuti vasut kocsit loptak el a tolvajok. A gépész és a fűtő déltájban leszállottak a kocsiról, hogy megebédeljének. Javában ettek, mikor két gentleman hirtelen felugrott a kocsira, és röviden elrobogott vele. A közelben nem volt kocsi, amivel üldözni lehetett volna őket. Mire az üldözés megindult, a tolvajok már nyomtalanul eltűntették a közuti kocsit.

Mikor lopják már el Aradon is a lóvasutat?

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A seprősi zendülés vádlottai. A seprősi lázadásnak immár vádlottjai is vannak. Az aradi törvényszék vádtanácsa az ügyészségnek nemrégiben közölt vádirata alapján vád alá helyezte *Korponai J. József* kivételével az összes terhelteket. A vádtanácsban *Gallu József* elnökölt.

§ Egy egylet vezetői a vádlottakpadján. Ma reggel folytatta a pestvidéki törvényszék *Bánó József* elnöklésével azt a hűtlen kezelési bünpört, a melyet a budapesti ügyészség az *Első úpesti és vidéki leánykiházasító és temetkezési egylet* vezetősége ellen indított. A mint már megírtuk, a vád összesen 27919 korona hűtlen elkezelésével vádolja a következőket: *Dániel Károly* az egylet igazgatóját, *Benedikt Mór* pénztárost, *Mezei Ignác* elnököt, *Nadel Henrik* titkárt és *Ladányi Emil* és *Antal*, a kik szintén hivatali birtak az egyletnél. A mai tárgyaláson *Biró Kálmán* alügyész kérte az összes vádlottak megbüntetését a hűtlen kezelés büntetése miatt. Kivévén a két *Ladányi* fiút, a kik ellen a vádat visszavonta. Utána a védők mondották el védőbeszédeiket. A bíróság rövid tanácskozás után hirdette ki ítéletét. E szerint *Dániel Károlyt* büntösnök mondta a hűtlen kezelés büntetése és kaució sikkasztás miatt és ezért 9 havi börtönre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte. *Benedikt Mór* és *Mezei Ignác*ot a hűtlen kezelés büntetése miatt mint tettehársakat 6-6 havi börtönre ítélte. *Nadel Henrik* titkárt felmentette a bíróság. *Ladányi*

Emil és *Antal* ellen pedig megszüntette az eljárást. Indokolásában azt mondta a bíróság, hogy az elítéltek hűtlenül kezelték az egylet vagyonát, hogy ez általi maguknak vagyoni hasznot szerezzenek, míg *Nadel* felmentése azon az alapon történt, hogy ő mint titkár nem folyt be a vezetésbe. *Mezei Ignác*ot szabadlábra helyezte a bíróság. Az elítéltek az ítélet ellen, az ügyész annak súlyosbítása miatt felebbezett.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Bazilika Sorsjegyei nem nyertek.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 15.

Egyhőbb lett az időjárás és ezt a kedvező alkalmat gazdáink előnyösen használják fel, mert serényen szántanak-vetnek.

Valószínűleg élénkebb üzletmenet mellett kelt el a behozott 1200 mm. buza és 500 mm. tengeri.

Mai gabona-árak: Az árak, 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 7.20—7.40.

Buza közép 7.10—7.20.

Tengeri 4.70—4.75.

Rozs névleges jegyzés 5.70—5.80.

Arpa névleges jegyzés 5.00—5.10.

Zab névleges jegyzés 4.70—4.90.

Irányzat változatlan.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 15. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban 114—116 fillérig; öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 122—123 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban 121—122 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 121—122 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 121—122 fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban 119—120 fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 116—118 fillérig.

Sertésállomány: Április 12. napján volt készlet 26,272 darab, április 13. napján felhajtott —94 darab, április 13. napján elszállított 381 darab, április 14. napján maradt készlet 25,988 darab.

A hízott sertésüzlet irányzata: Szilárd.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi január hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személyvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnáról délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat éjjel 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonról svz. reg. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat délelőtt 11.—
Gurahoncig svz. d. u. 4.30	Személyvonat este 6.56
	Pankotáról svz. este 9.20

Motormenetek

Arad—Mezőhegyes között.

Battonya felé reggel 8.15	Mezőhegyes felől reg. 6.—
Battonya felé d. u. 12.20	Battonya felől d. e. 11.14
Mezőhegyes felé este 5.45	Battonya felől d. u. 3.51

Arad—Új-Sat.—Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg. 6.10	Kétegyháza felől d. e. 12.—
Kétegyháza felé d. u. 12.35	Kétegyháza felől este 6.06

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 15.

Delitőzsde. Buzakinálát mérsékelt, a vételkedv korlátozott. Nyugodt irányzat mellett 30,000 métermázsza került forgalomba, néhány fillérral olcsóbb áron. Egyéb gabonánemek bágyadtak. Időjárás borult.

Estitőzsde. Berlin 1 olcsóbb.

Zárulat 12 órakor:

Buza áprilisra	7.90—7.91
Buza májusra	7.82—7.80
Buza októberre	7.81—7.82
Rozs áprilisra	6.30—6.31
Rozs októberre	6.45—6.44
Zab áprilisra	5.23—5.24
Zab októberre	5.48—5.49
Tengeri májusra	5.11—5.12
Tengeri júliusra	5.21—5.22
Repece augusztusra	10.95—11.05

Zárulat 5 órakor:

Buza áprilisra	7.90—7.91
Buza májusra	7.84—7.85
Buza októberre	7.80—7.81
Rozs áprilisra	6.30—6.31
Rozs októberre	6.41—6.42
Zab áprilisra	5.23—5.24
Zab októberre	5.45—5.46
Tengeri májusra	5.10—5.11
Tengeri júliusra	5.21—5.22
Repece augusztusra	10.95—11.05

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	643.75
Magyar hitelrészvény	761.50
Lezártóbank részvény	438.50
Rima-Murányi vasmű részvény	489.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	644.75
Közuti vasut	579.—
Városi villamos vasut részvény	332.50

NAPIREND.

Április 16. Szombat. Róm. kath. naptár: Lambert vértanú. — Protestáns naptár: Lambert vértanú. — Izraelita naptár: Ijár. Sabbat. Tászria. — Görög-keleti naptár (április 3.): Nikéta apostol. — A nap két 4 óra 55 perckor, nyugszik 6 óra 33 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklyemúzeum helyisége mellett főlesterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Elvélve csapadék, keleten hűvösebb.

Április 16. Az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület közgyűlése délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.) — Az aradi Kossuth-szoborbizottság vigalmi alosztályának ülése este 6 órakor (Jóspásztor.) — Az atletikai klub theatestélye.

Április 17. Az aradi márciusi ifjak táncvigalma (Városliget.) — Az aradi izraelita jöteknögyelet közgyűlése délelőtt 11 órakor (Hittközségi épület.)

Április 19. A Kölcsey-egyesület irodalmi szakosztályának főelővaso-estélye délután 5 órakor (Városház.)

CSARNOK.

A kecskék.

Írta: Abonyi Árpád.

(Folytatás.)

Pár hét múlva egy nap fát vágtak valahol a Popszavin fiúk az erdőben s ilyenkor éjjelre sem igen kerültek haza. Az asszony nem is várta őket a vacsorával. Kiült munkájával a ház elé és dudo'gatott. Ugy esti hét óra tájban azonban megropantak az erdőbe vezető úton a száraz levelek s csakhamar Popszavin Danil csontos fekete alakja is látható lett.

Az asszony föltekintett rá s csodálkozva kérdezte:

— Egyedül jössz?

Danil intett, hogy igen. Őcsese nem akart hazajönni, míg el nem készül a munkájával — nem is térül haza, csak valamikor holnap délelben.

— Éhes vagyok, Florica.

— Kell bab?

— Kell.

— Jól van; főzök.

Az asszony fölretette a fonást, fölkelte a padról és bement a házba. Csakhamar felleobbant a nyitott tűzhelyen a rőzse s egy-két perc alatt a széleshasú gyergyói cserépfazék is ott terpskedett a tűz közelében, hogy befogadja és puhára szortyogtassa a babot.

Danil egy darabig nézte a főzéssel elfoglalt fiatal asszonyt, azután megszólalt:

— Rossz künn hálni a kecskék mellett, Florica. Holott ehhez a házhoz nekem is jussom nagyon.

— A házhoz igen.

— Hozzad is jussom nagyon. Én adtam apádnak két disznót, meg nyolc pengő forintot, én fizettem ki érte négy pengő krétát (adosságot) a kocsmában, én vettem neked köntöst, meg csizmát... és nem az őcsém.

— De ő vett feleségül, nem te.

— Nem úgy...

— Bizony nem úgy, hanem az én hitemnek papja előtt, becsületesen, amint kell... bár tudta, hogy utánam jártál. Előbb csak sajnáltam szegényt, de azután láttam, hogy jobb és igazabb, mint te vagy. S most sokkal többre tartom, mint téged.

— Megbátod, Florica, ne mérgesíts.

— Félek én?

— Jó, jó... csak annyit mondok, hogy ne mérgesíts — mormogta a legény s belépve a házba, megfogta az asszony karját — megmutatom, hogy ebben a házban én parancsolok és nem ti!

— Ereszsz el, Danil! — riadt rá az asszony s egész a tűzhelyig hátrált.

— Hallgass... gyere...

Bé akarta lökni a belső szobába, az asszony hevesen védekezett s végre is kitépte magát az ölésből. A következő pillanatban fölragadta a tűzhelyen fortyogó fazekat s úgy vágta a legény mellébe, hogy az fölordított a fájdalomtól s kirohant a házból a szabadba, hogy leforrázott mellét és kezeit odakünn idejekorán lehűtse.

A megsebzett helyeket bekente faggyúval, azután úgy, amint volt — deréköv, kucsma nélkül — az ólak felé futott s kieresztve onnan nyolc kecskét és három disznót, egy hosszú bottal maga előtt terelte valamennyit a keskeny erdei csapáson, mely a tanyától zeg-zugos meredeken kanyargott a két órányira fekvő falu felé.

— Danil, Danil! — kiáltotta ijedten az asszony, utána szaladni azonban nem volt bátorsága, hogy megmentse a veszendő jószágot. A kecskéket főleg, melyek egész éven át táplálékkal látják el a tanyát. Bizonyos, hogy a dühös ember elprédálja őket, — akkor aztán koplathatnak.

— Mondok valamit, Danil, gyere vissza!

Az oláh azonban eltűnt az erdőség homályában s nem jött vissza.

(Vége következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Április 14. —

Fehér Kereszt szálloda. Maner Kálmán kereskedő Zalatna. — Mangra Vazul vikárius Nagyvárad. — Lorener Adolf utazó Bécs. — Török Bódog utazó Budapest. — Weisz Hugó utazó Bécs. — Fischer Lipót utazó Bécs. — Weisz Gusztáv utazó Bécs. — Kosover Dávid utazó Bécs. — Schulhof Ede g. á os Reuhenberg. — Poliák Samu utazó Bécs. — Fernbach Károly utazó Bécs. — Weiner Armin utazó Budapest. — Kuhn Miksa dr. ügyvéd H.-M.-Vasárhely. — Weisz Lajos utazó Bécs. — Zelkó Dezso utazó Budapest. — Grosz Adolf utazó Bécs. — Török Béla utazó Budapest. — Grünwald Dávid kereskedő Pécs. — Dragan Sándor utazó Budapest. — Varga Lajos dr. tartalékos hadnagy Gyula.

Központi szálloda. Práger Sándor utazó Bécs. — Ermayer József utazó Budapest. — Greiner József utazó Budapest. — Lekky István min. titkár Budapest. — Dávid József utazó Budapest. — Nagel Emil utazó Páris. — Vogel Árpád utazó Budapest. — Stern Sándor utazó Budapest. — Menks János utazó Bécs.

Nemzeti színház.

Bérlet 185. sz.

Páratlan.

Szombaton, 1904. évi április hó 16 án:

Bob herceg.

Regényes nagy operette 3 felvonásban. Írták: Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerzte: Huszka Jenő.

SZEMÉLYEK:

A királynő	Csigaházi E.	Táncmester	Juhász S.
György, fia	Felhő Rózsi.	Tom bátya	Lendvai O.
Viktória	Fekete A.	Annie, leánya	Fóti Frida.
Lancaster	Arkossy V.	Plumpudding	Szadai F.
Pomponius	Polgár S.	Gipsy	Szabó László.
Hopmester	Ligeti V.	Pickwick	Németh J.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Limböck János

első magy. kr. szab. érokoporsó-gyára és temetésrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Vas Gusztáv, az aradi és csanádi egyesült vasutak főfelügyelője, mint férj, a maga s az alólírott hozzátartozói, rokoni, jóbarátai nevében mely fájdalommal jelenti szeretett jó hitvesének

VAS GUSZTÁVNÉ
szül. HÁZY MÁRIÁNAK

élete 48-ik s boldog házassága 29-ik évében, 1904. évi április hó 15-én hajnali 8 órakor történt jobblétre szenderültét.

A drága halott hült tetemei folyó hó 16-án délután 4 órakor fognak Orczy-utca 1. sz. alatti gyászházból a róm. kath. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyeztetni.

A megboldogult lelki üdvéért az engesztelő szent mise áldozat f. hó 18-án délelőtt 8 órakor fog bemutatni a fő-tiszteendő minorita atyák templomában. Arad, 1904. április hó 15-én.

Mindannyiunk örök szeretete kísérje a hosszú uton!

Özv. Wolf Andrásné
szül. Benes Teréz,
anyósa.Házy Sámuel,
édesatyja.Házy Imre és neje
szül. Piko Piroaka,Házy Ferenc és neje
szül. Kiss Judit,
testvérei és sógornói.Benkó Gyula és neje
szül. Wolf Ilona,Simonyi István és neje
szül. Wolf Franciska,Wolf Vilmos és neje
szül. Maglócz Julián,özv. Wolf Andrásné
szül. Nagy Julia,özv. Munkácsy Károlyné
szül. Wolf Katica,
sógornai és sógornói.

A „Korvin Mátyás“

erdélyi könyvkereskedő részvénytársaság
Aradváros és vidéki kizárólagos képviselőletét

Somló Imre

urra,

(Arad, Salacz-utca 7.)

ruházta. — A magyar irodalom összes jelesebb termékei általa, előnyös föltételek mellett megrendelhetők csekély havi részletfizetésre. 1191

AZ „Aradi Lloyd Társulat“

folyó évi április hó 24-én, vasárnap d. u.
2 órakor tartja saját helyiségében

rendes évi közgyűlését,

melyre a társulat tagjait tisztelettel meghívja

az elnökség.

Tárgysorozat:

1. A választmány évi jelentésének előterjesztése.

2. A számvizsgáló-bizottság jelentésének előterjesztése és a felmentvény megadása.

3. Az 1904. évi költségvetés megállapítása.

4. A tagok notaláni indítványai.

5. Társulati alelnök és egy, esetleg két választmányi tagnak 2 évre szóló megválasztása.

Arad, 1904. április 16-án.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Ojtásra kiválóan alkalmas
hályagos furmint és olasz rizling
simavesszőt e'ad Dr. Tenner Pál.
1153

Azonnal kiadó

Orczy-utca 6. sz. a 3 szoba, al-
kovennel, fürdőszoba és hozzátr-
tozó mellékhelyiségekből álló mo-
dern uri lakás. Évi bér 760 ko-
rona. 1189

A Csiky Gergely-utczában

egy kényelmes utcai és két ud-
vari lakásból álló ház eladó. Czim
a kiadóhivatalban. 1184

Czimbalom

használt, de jó karban levő, ke-
restetik megvételre jutányos árban.
Czim a kiadóban. 1190

Országszerte ismert

vizsgalapjainkból

100 drb 1 korona a pénz előre való be-
küldésével bérmentve 1 k. 30 f., mint ke-
resztökötés tokban küldve, a gyűrődés
ellen vedve. 100—750 drbig a bérmentest-
ésre 72 fillér küldend. Utánvétellel a
szállítási költség sokkal több.

Ingusz I. és Fia
kiadóhivatala Arad.

Alapított 1860. Telefon 213.

Uri

fehérneműeket
mérték után a legizléseőbb
kivitelben készít-k el.

Szines divat ingekben
remek választékom van. 767

Münz I. Arad

uri divat-üzlete.

Figyelem!

Megérkeztek szines

bőr-különlegességek
dus választékban minden színben.
shevreaux, boksx és bagaria bő-
rökben.

Seelinger M. Andor

uri és női mintaczipészete 687

Arad, Szabadság-tér 4.

Városi és megyei telefon 115.

500—1000

koronát kereshet

minden risikó nélkül, minden
különös előképzettség nélkül
havonkint teljesen költség-men-
tesen.

Tessék ajánlatot küldeni
Konstant. Eisele névre **Stutt-
gart Ludwig-strasse 56.** „E.
87“ jelige alatt. 590

4349—1904 khsz.

Hirdetmény.

Freimann Ede aradi lakos a
Simándi-ut és Lankey-utca sár-
kán levő Lankey-u. 4. sz. a tel-
kén egy szappanfőző és czipőfény-
máz készítő telep felállítására en-
g-dély iránt folyamodván, az
1884. XVII. t. cz. 27 § a értelmé-
ben a telep helyszín tárgyalására
határidőül folyó évi április 21. d.
e. 11 órájára kitűzetik, a melyre
az érdekeltek ez uton is meghi-
vatnak azon észrevétellel, hogy a
telep helyszín és tervrajza, vala-
mint az üzem módjának leírása a
kapitányi hivatal iparügyi osztá-
lyánál folyó évi április hó 21-ig
mindenkor a hivatalos órák alatt
betelekinthető s a netáni észrevéte-
lek irásban ugyanott élőszóval
pedig a helyszíni tárgyalás alkal-
mával megtehető, mert amenny-
nyiben ilyenek nem emeltetnének,
s ha köztekintetek gátóltag fel nem
merülendnek, a telepen edőly az
idézett törvény 30. §-a rendelke-
zéséhez képest ki fog adatni.

Arad, 1904 évi április hó 12-én.

Sarlot,
főkapitány.

ALAPITTATOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utca 54. szám.

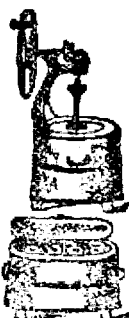
Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.
Éddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg.

ALAPITTATOTT 1890.

Uj találmányu

Csász. és kir. szab. jégszekrény.

Gyár: **Budapest, STILLER JÓZSEF-nél,** ajánlja törvényse-
sen védett és elismert legjobb szerkezetű, kitüntetést nyert hűtő-
készülékelt sör, viz, vaj, nyershus hűtésre, ételhűtőket, házi szük-
ségletre, fagyalt-készülékeket és fagyalt-reservoárokat, bormérel
berendezéseket és legujabb szerkezetű pezsgető-csapokat.
Képes árjegyzékek fenti gyártmányokról, valamint a legujabb talá-
lmányu hűtő, ételhűtőkről, továbbá sörkimérő készülékekről (hü-
tőt levegő nyomással) kívánatra ingyen. 3392

Stiller József

BUDAPEST.

Gyár és Iroda:
VII. Nagydólya-u. 22.
Wesselényi-u. sarok.

MÉRGEZMENTES!

Szabadalmazva 1216. SZ.

„Fuchsol“ kipuisztitia az összes rágóállatokat és pedig:
patkányokat, házi- és mezei egereket, embe-
rekre és házi állatokra való veszély nélkül.

„Fuchsol“ kipuisztítja az összes férgekét, u. m. poloskát,
bolhát, svábbogarakat, molyt stb. a fajzattal
együtt.

„Fuchsol“ nem általános szer, hanem minden állat nem
részére külön szer létezik.

Kapható vidéki városokban gyógyszerészeknél és fűszer-
kereskedőknél.

Aradon: Braun N. A. Dörr Gusztáv, Fejér Gyula, Földes Kelemen
gyógyszerész, Hajós Árpád gyógyszerész, Hegedűs Gyula, Hoffmann
József, Tamásdán Kornél, Vojtek Kálmán gyógyszerész uraknál.

Közvetlenül kapható **Ujházi Árpád és Társai**
vegyészeti laboratoriumában Pozsonyban. 3492

Aradi ipar- és népbank.

Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetmény.

1904. évi május hó 5-én d. e. 9 órakor az aradi
ipar- és népbank zálogosztályában a következő számú és 1904. évi
február hó végéig lejárt ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak
alapszabályunk 72. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali kész-
pénzfizetés mellett fognak elárvereztetni, u. m.:

14106	14150	14811	14838	14894	14971	14982	15078	15266	15858	15370
15593	15689	15775	15788	15822	16108	16123	16199	16437	16689	16714
16918	16922	16994	17103	17161	17239	17396	17470	17472	17685	17720
17852	17867	17912	17946	18016	18104	18108	18157	18192	18204	18231
18257	18424	18603	18617	18686	18717	18838	18906	19059	19071	19116
19197	19263	19337	19343	19370	19373	19386	19387	19388	19395	19503
19513	19514	19551	19568	19627	19728	19890	19915	180	214	245
272	295	312	345	466	532	645	736	742	776	806
879	944	969	1053	1060	1102	1137	1154	1159	1291	1328
1521	1604	1713	1735	1843	1880	2046	2084	2119	2125	2153
2188	2210	2277	2356	2359	2364	2371	2494	2506	2532	2533
2648	2670	2788	2845	3066	3176	3196	3337	3588	3614	3620
3622	3645	3809	3870	4089	4576	4694	4707	4714	4801	4815
4861	4864	4882	5022	5085	5119	5138	5244	5332	5407	5443
5447	5533	5605	5635	5655	5661	5748	5776	5820	5848	5915
6012	6028	6081	6191	6244	6304	6373	6414	6471	6532	6619
6883	7001	7056	7070	7071	7106	7129	7134	7149	7169	7192
7204	7236	7277	7317	7333	7345	7348	7351	7387	7442	7484
7495	7526	7570	7628	7629	7739	7749	7757	7759	7801	7818
7829	7872	7897	7898	7918	7549	7979	7985	8042	8044	8054
8076	8102	8106	8111	8117	8140	8149	8170	8171	8196	8204
8220	8236	8238	8464	és	8787,	mely	árveréshez	a	venni	szándékozők
ezennel	tiszte	ettel	meg-	hivatnak.	Arad,	1904.	évi	április	hó	14-én.

1195

Az igazgatóság.

Hajhullás, hajmoly és fejkorpa ellen legbiztosabb szer

a Kossuth-féle

„Tinctura Capillorum“

több ismert nevű orvos által kipróbálva és ajánlva

Egy eredeti üveg ára 2 kor. — Egy próba üveg ára 1 kor.

Kapható a készítőnél:

UDVARDI KOSSUTH PAL

gyógyszertárában Arad, Boros Béni-tér 15.

1049

Kapható: Földes Kelemen, Vojtek Kálmán és Krebsz Géza urak gyógyszer-tárában.

Gyár: NYERGES UJFALU (Esztergom m.) Sürgőncim: Eternit Budapest. Telefon 12-92 Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

ETERNIT-PALA

AZBESZT-CEMENT-PALA

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS BUDAPEST, VI, Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismertetést.

3489

Alkalmi bevásárlási forrás.
DEUTSCH IZIDOR
 órás és ékszerész
ARAD, TEMPLOM-UTCZA
 Minorita-palota.
 Arany-, ezüst- és zálogjegyek
 megvételnek.

1078

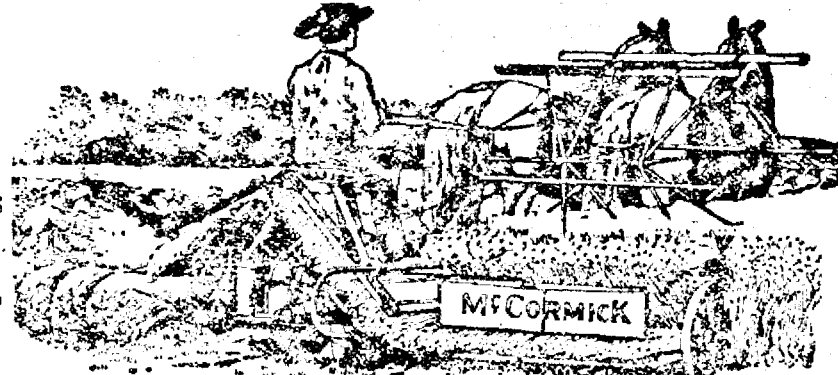
Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chiagói aratógépgyár.)

KNECHT J. E. igazgató.

Budapest, V., Váci ut 30.

Katalógusok ingyen és bérmentve.

Előrejelzésesekkel készséggel szolgálnak.

Gyártmányok: Kévektőgép, „Daisy“ marokrakó aratógép, fűkaszáló-gép, szénagyűjtő gerelyes és „Manila“ kévektőfonal gyártmányai.

Évi gyártmány 362.000 gép.

3460

Képviselő: **KOVÁCS SOMA** Arad, Neuman-palota.

Köhögést csillapít

a hirneves és kellemes ízű

Kaiser-féle

mell-bonbon.

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány igazolja a biztos eredményt köhögés, rekedtség vagy katarus és elnyálkásodás ellen. Minden egyéb szert kérünk visszautasítani.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható: Gutori Földes Kelemen és Khudy József a Szent Mária-hoz, Berger Gyula a Szent Erzsébethez címzett és Hajós Árpád gyógyszerárában Aradon.

247

Délmagyarország legnagyobb gőzerőre berendezett vegytisztító és kelme festő gyára.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a

József főherceg-ut 11. sz. a.

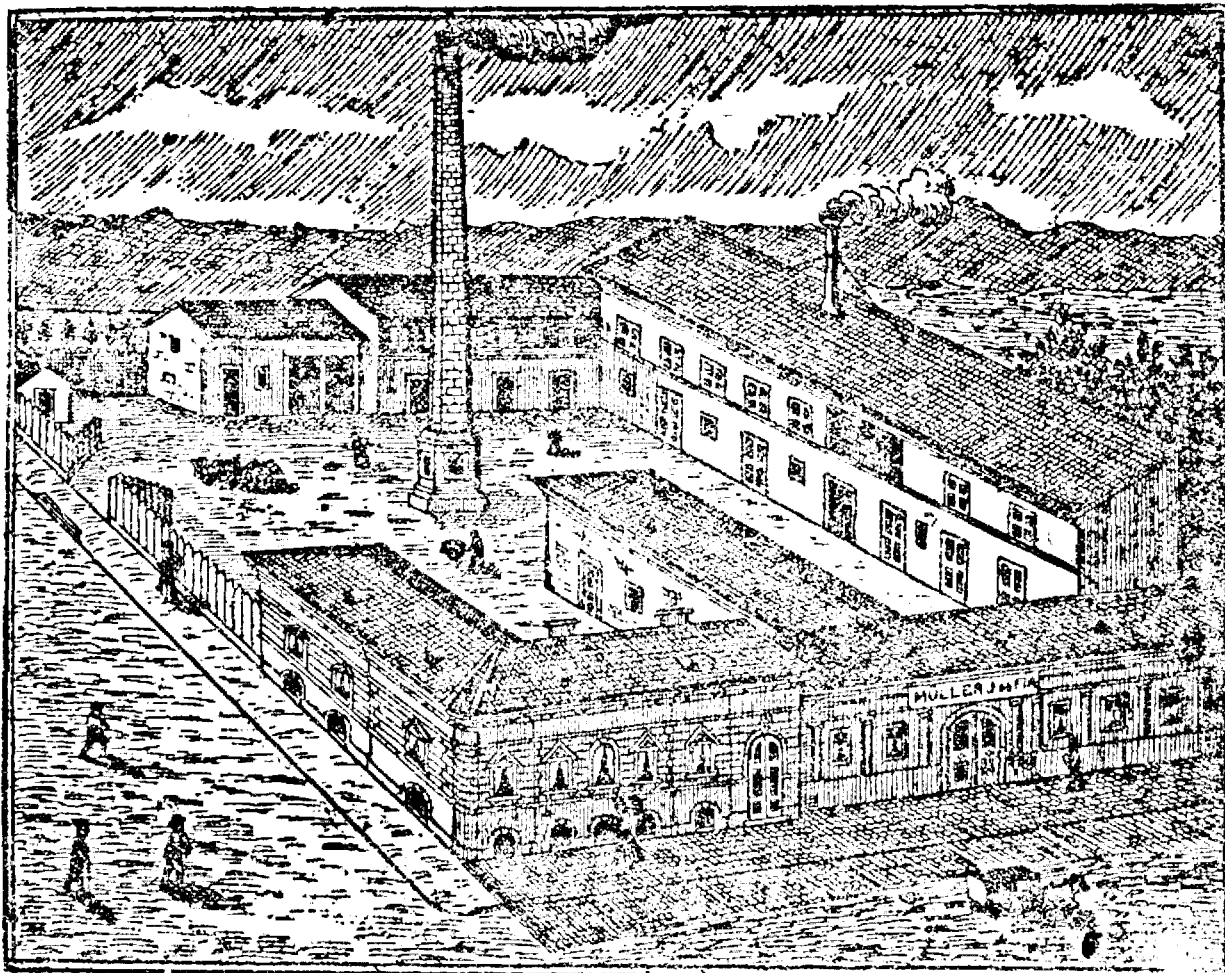
különösen az e városnegyedben lakó közönség kényelmére

műselyemfestő és vegytisztító fiók-intézetet nyitottunk,

hol gőzerőre berendezett, kitűnő hírsévknek örvendő gyárunkra hivatkozva, elfogadtatnak úgy vegytisztításra, mint festésre mindennemű férfi-, női- és gyermek ruhák, felöltők és kelmék (egészen, minden bontás nélkül), továbbá mindennemű különlegességek, himzősek, csipkék, aksrók, szőnyegek, teljes szalon garnitúrák, butor-szövetek, glage keztyűk, nyakkendők stb.

Tunis és eszike-lüggönyök gondosan tisztítanak és minden divatszínre festetnek, tisztítás és festés után ráma nélkül feszítettnek (spanolttatnak) tehát a szelek kiszakadása teljesen ki van zárva és új kinézést nyernek.

Czégünket a nagyközönség b. pártfogásába ajánlván,

kiváló tisztelettel

MÜLLER J. ES S.

Gyár: Halász-utca 29-30.

1002

Üzletek Aradon: Asztalos Sándor-utca 2-8. szám.

Forray-utca 4. és József főherceg-ut 11. szám.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája

Pa z a f i es Tarsa (Budapest, V., Lipót-kerut 17.) festékövel.

Vidéki fióküzletek Brassó, Gyulafehérvár.

Déva, Segesvár és Szászsebesen.